

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Έγκειρμένον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τα Σχολεία (1932)
Τιμηθέν δια του Αργυρού Μεταλλίου της Ακαδημίας Αθηνών (1933).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διά την Α' Τριμήνιον του 1944, (Ιανουάριος-Μάρτιος) δραχμαί 25.000. Έσθιοι ή έξαμνητοι συνδρομαί απαράδεκτοι. Το φύλλον δραχ. 2500.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαί επιστολαί, τσέκι κτλ.) άνωγόμενος: «Πρός το περιοδικόν Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, δδδς Εδερπίδου, 42, - Αθήνας».

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝ. Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει την 1ην Ιανουαρίου, άλλ' αϊ συνδρομαί αρχίζουν την 1ην Οκτωβρίου μινός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Όδός Εδερπίδου δεσφ. 42, παρά το Βαθράκειον

Περίοδος Β' - Τόμος 5 ος

Αθήνας, 1 και 8 Ιανουαρίου 1944

Έτος 66ον - Αριθ. 1-2

© ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1944 ©

Λ Ε Γ Κ Ω

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η πόρτα άνοιξε και μία πνοή παγωμένο άέρα μπήκε μέσα στον θερμασμένο προθάλαμο. Πρώτα πέρασε ο άνθρωπος με τις βελίτσες. Έκτος απ' τις βελίτσες κρατούσε στα χέρια του και διάφορα δέματα και καλάθια. Ο ταξιδιώτης γύριζε πιδ φορτωμένος απ' ό,τι είχε φέγει.

— Κι' ο μπαμπάς που είναι; φώναξαν μ' άνοπο μνηστία οι μικροί.

Ο μεγάλος γέλασε.

— Άες νάστειλε μόνο τα πράγματά του με το ιρανό, κι' ο Έθιος νάμεινε στη Θεσσαλονίκη!

— Έδώ είμαι, έδώ είμαι, πουλάκια μου! άκοούτηκε από τη σκάλα ή βροντερή φωνή του μπαμπά.

Και σε λίγο ξεπρόβαλε στο άνοιγμα της πόρτας, ροδοκόκκινος από το κρύο κι' απ' το δρόμο, φορτωμένος κι' αυτός με πακέτα και με δέματα. Μά ήταν τα παιδιά έτρεξαν να τον άγκαλιάσουν, είδαν πως δεν ήταν μόνος. Απ' το χέρι του κρατούσε σφιχτά ένα μικρό κοριτσάκι, ένα κερρίεργο πλάσμα, μ' ένα πανιόφρι μακρύ ως τα πόδια και το κεφάλι τυλιγμένο μ' ένα μάλλινο σαλάκι.

Στο παιδιάτικο πρόσωπό του τα μαύρα μάτια του είχαν μία σοβαρή, μεγαλίστικη έκφραση, κι' από κάτω απ' το σαλάκι ξεχώριζαν στο μέτωπο δυο-τρία ξανθά τσουλούφια

— Νά κι' ο πρωτοχρονιάτικος μπαμπάς σας! φώναξε χαρούμενα ο μπαμπάς, σπρώχνοντας τη μικρή μπροστά του. Πάρτε την, σας την παραδίω!

Και παίρνοντας τη μαμά άπόμερα της έξήγησε σιγανά:

— Το μάζεψε ή Αλεξάνδρα από

Αλεξάνδρας. Δεν μου δίνεις τη μικρή να την πάρω μαζί μου. Έσθ δεν έχεις παιδιά, ενώ σε μένα θα βρή μεγάλη παρέα. Κι' ύστερα, ξερείς, ή άδελφή μου έχει πάρει άλλες δυο δλόκληρες οικογένειες στο σπίτι της.

Και καθώς ή μαμά κοίταξε κάπως διστακτική τη νεοφερμένη, ο μπαμπάς πρόσθεσε:

— Άλλωστε και σε μās δεν θα μείνη πολύ. Δυο-τρεις βδομάδες μοναχά, ώσπου να βγουν τα χαρτιά της για τ' Ορφανοτροφείο.

Όστόσο τα παιδιά είχαν περικυκλώσει το κοριτσάκι, που δεν φαινόταν καθόλου δειλτασμένο μπροστά σε τόσα άγόρια.

— Πώς σε λένε; ρώτησε ο Λελές.

— Λέγκω.

— Λιέγκου! Έκανε ο Νίκος, κοροϊδεύοντας την εδιωματική προσοχή της μικρής. Τι όνομα είναι πάλι αυτό; Από πού είσαι;

— Απ' το χουριό μ', τ'ιν "Αη Θανάσ".

— Τώρα μās εφώτισες! γέλασε ο Τέλης, ο μεγαλύτερος. Και ή μαμά σου, ο μπαμπάς σου που είναι;

— Η μπαμπάς μ' έμεινε στ' χουριό. Η μάνα μ' πέθανε κι' τ' βάλανε στα χόματα.

Το είπε τόσο άπλά, σαν να έλεγε το φυσικότερο πράγμα του κόσμου, μά γι' αυτό ίσως έκανε μεγαλύτερη έντύπωση στ' άγόρια. Κοιτάχτηκαν τρομαγμένα και δεν τόλμησαν πιά να ρωτήσουν άλλο. Μά ή Λέγκω είχε πάρει φόρα και μιλούσε μοναχή της.

— Ηρθαμι με τα πόδια απ' το

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο Μπέμπης στο «τοκίνητο» που του έφερε ο Αη-Βασίλης,

Άνεκονάθη από τον Μυστηριώδη Κύριον Χ.

το δρόμο. Ο πατέρας του έμεινε εκεί πέρα... στο χουριό. Η μάνα του πέθανε στο νοσοκομείο. Μās το έφερε δυο-τρεις μέρες πριν φύγω. Είναι πολύ δυστυχισμένο πλάσμα το κακόμοιρο. Άλλά φρόνιμο και σοβαρό σαν μεγάλος. Καθώς έτοιμαζα λοιπόν τα πράγματά μου, λέω της

χοιριό στη Σαλονίκη, γι' αυτό αρρώστησε ή μάνα μ' κι πέθανε. Στ' αρχή είπασι πολλαές μαζί. Κι' άλλες γειτόν'σσι κι' άλλα κουρτσούδια. "Ήταν κι' ή θειά μ' ή Δημήτρου κι' ή νουά μ' με τὰ πιδιά τ'ς. Μά ή μάνα μ' βιάζ'νταν, κι τ'ς αρ'κει πίσου. "Όλο περπάτ'γι, έλο περπάτ'γι. "Γιω τ'ς έλιγα, μάνα, κουράστ'κα! γιά να σταθή, μά κείν' δέ στέκ'νταν. Οδύ κι' έρωγι τέποτις. "Όλο μένα μ' τ'ζίνι. "Γιω τ'ς έλιγα: Φάει, μάνα! Φάει, μαννίτσα μ'! Δέν ή ήελ". "Έλιγι, εκλεισ' ή λιμός τ'ς. Γι' αυτό αρρώστ'σι κι πέθανε.

Τὰ μάτια του παιδιού είχαν βουρλώσει, μά ξεροκατάπιε κι' έξακολούθησε.

— Στ' Νουσουκουμείου πέθανε. "Ήταν κι' άλλοι πολλοί εκεί. Κι' σάν την πήραν κι τ' βάλαν στα χιώματα, γιω έφ'γα. "Ήθιλα να γυρίσου στο χοιριό μ', στ' μπαμπά μ'.

— Μονάχη σου; μά ήξερεις τὸ δρόμο; ἀπέρησε ὁ Τέλης.

— "Αμ έλα ντέ, π' δέν τὸν ήξεραι! "Όποιον ρώτ'γα: "Από ποῦ πάει ή δρόμους τ'ν "Αη Θανάτ'; μ' γέλαγι! "Όπου μ' εῦρηκι ή κυρία "Αλεξάντρα κι με πήρε σπίτι τ'ς.

— Είναι θεία μας ή κυρία "Αλεξάντρα, ἀδελφή του μπαμπά μας! φώναζε ὁ Λελές.

— Του ξέρου! έκανε ἀτάραχη ή Δέγκω. Είναι καλή-ή κυρία "Αλεξάντρα. Κι' ή άντρα τ'ς καλός. Μά ή κύριους Βασίλ'ς είναι πιό καλός ἀκόμη!

— Δέν είναι; ή είναι ὁ, διόρθωσε ὁ Δελές. Καί είναι ὁ μπαμπάς μας. Ἀδριο έχει τή γιορτή του.

— Του ξέρου, έκανε πάλι ή μικρή με την ίδια ἀταραξία. "Όλο γλυκά μ' έφρονι στη Σαλονίκη κι' έλιγι: "Ας πῶ π' τὰ πάου στα σιρνικά μ'! Κι' δ'σαν ή ήελ' να φύγ', γιω εκλιγα, κι μ' λέει: "Έρχεσι μαζί μ' στ'ν "Αθίνα, να γιορτάζουσι τ'ν "Αη Βασίλη κι' ὕστερα σι στέλνου στ' μπαμπά σ'; Κι' εἶπα: Έρχουμ! Κι' ήρθα.

— Καλά έκανες κι' ήρθες, εἶπε ὁ Νίκος, γιατί ἄδριο έχουμ γιορτή μεγάλη. Είναι και πρωτοχρονιά, γιορτάζει κι' ὁ μπαμπάς. Θά φάμε γλυκά, θά κόψουμ και την πίττα. Κάνατε πίττα έσεις στο χοιριό σου;

— "Αμ πῶς δέν κάναμ; Κάναμ' κι γιά τ'ς ἀνθρώποι τ' σπιτιού, κάναμ κι γιά τὰ βόδια. "Από μιά τ' καθενῶ κάναμ'. Μιά τ' Κοκκίνη, μιά τ' Μαυρέλ'. "Γιω τ'ς πήγαινα, κι τ'ς τρώγαν ἀπ' τ' χούρτα μ'. Μόνου πέρου δέν κάναμ. Δέν είχαμ πιὰ τὰ βόδια μας κι δέν σπείραμ κι του χοιράφ'. Οὔτι γιά μᾶς δέν κάναμ' πίττα. Μόνου έμένα μ' ή-

φ'ρι μιά ή νουά μ'. έτσι λέει, γιά του καλό.

— "Ε ἄδριο θά φᾶς πάλι πίττα, εἶπε ὁ Τέλης γιά παρηγοριά. Καί τί ὠρατα! Τή ζύμωσε ή μαμά μονάχη της με γάλα και με αυγά. "Η Δέγκω ἠναστέναξε.

— "Ας ήμαν στοῦ χοιριό μ' κι' ἄς είχα τ' μάνα μ' κι' ἄς μήν έτρουγα οὔτι φέτου!

* *

"Όταν ὁ Τέλης έπεσε στο κρεβάτι του ἀργησε πολὺ νά κοιμηθῆ. "Όλα ἔσκα είχε ἰδεῖ και είχε ἀκούσει εκεινη τή βραδυά γύριζαν ἀνάκατα στο μυαλό του και παρουσιάζονταν σάν φευγαλέες εἰκόνας μπρᾶς στα μάτια του. Τὸ κοριτσάκι με τὸ χωριάτικο ντύσιμο και τὸ σοβαρὸ πρόσωπο μέσα στη φωτισμένη σάλλα. Τὸ φευγιδ ἀπ' τὸ χοιριό του... Στὴν ἀρχή ήταν κι' άλλες γειτόνισσες μαζί... μά ή μάνα βιάζονταν. Περπάταγε, έλο περπάταγε. Κι' οὔτε έτρωγε τίποτε! "Επαίρνε τὸ παιδί στην ἀγκαλιά και προχωρούσε. Τί μακρὸς ὁ δρόμος, ἀτέλειωτος. Πῶς μπορεί νά τὸν πάρη πίσω ένα κοριτσάκι ὁκτώ χρονῶν; Μά εκείνο θέλει νά γυρίση πίσω στον μπαμπά του, ποῦ έμεινε στο χοιριό, γιατί ή μάνα του πέθανε και τή βάλανε στα χιώματα. Καί τί θά κάνη μιά μικρούλα Δέγκω ελομόναχη, ποῦ μιλάει και τόσο παρᾶξένα, μέσα σὲ μιά τόσο μεγάλη πόλη, σάν τή Θεσσαλονίκη; "Ας είναι καλά ή θεία "Αλεξάντρα, ποῦ τή βρήκε και τή μάζεψε και ὁ μπαμπάς, ποῦ έχει μόνο ἀγόρια, μ' ἀγαπάει τόσο πολὺ τὰ κοριτσάκια. Μά ὁ μπαμπάς θέλει νά βάλη τή Δέγκω στ' "Ορφανοτροφείο. Καλά θά εἶν' εκεί, θάχη κι' άλλα κοριτσά να παίζη, καλύτερα ἀπ' ὅτι θά παίζη με τὸ Νίκο και με τὸ Λελέ. Μά έλα ποῦ εκεί δέν θά έχει οὔτε μπαμπά, οὔτε μαμά. "Η μαμά είναι στα χιώματα... Κι' ὁ μπαμπάς έμεινε στο χοιριό μοναχός του. Καί δέν έχει πιὰ οὔτε Μαυρέλη, οὔτε Κοκκίνη, οὔτε μαμά γιά νά πλάση τις πίττες, οὔτε Δέγκω γιά νά τις κατεβᾶση κάτω στα βόδια και νά τὰ ταΐση στη χούφτα της... "Ο καϊμένος ὁ μπαμπάς της Δέγκω... "Ο καϊμένος ὁ μπαμπάς ὁ δικός του ποῦ ταξίδεψε μ' αὐτὸ τ'ν καιρὸ γιά νάρθη νά κάνη Πρωτοχρονιά με τὰ παιδάκια του. "Αχ!

— Τι έχεις παιδί μου; "Από πάνω ἀπ' τὸ κρεβάτι τ'σὸ Τέλης στέκει ή μαμά και κοιτάζει τὸ μεγάλο της ἀγόρι μ' ἀνησυχία. — "Όλο βογγᾶς στον ὕπνο σου και

κουνιέσαι. Μήπως είσαι ἀρρωστος; "Ο μπαμπάς είναι πλάι. Κάθεται στην ἀκρη του κρεβατιού και παίρνει τὸ παιδί στην ἀγκαλιά του.

— Λοιπὸν γιά πᾶς μου: Πῶσα μελομακάρονα έφαγες κρυφά ἀπὸ τή μαμά;

Μά ή ἀπάντηση του Τέλη είναι δλότελα ἀπροσδόκητη:

— Μπαμπά, ἀλήθεια θά τὴν βάλης τή Δέγκω στ' "Ορφανοτροφείο;

— Ναι, ἀγόρι μου, θ' ἀρχίσω ἀμέσως κιάλας νά φροντίζω γιά τὸ καϊμένο τ' ὄρφανό.

— Μά δέν είναι κι' ἐντελῶς ὄρφανό, ἀφοῦ ὁ πατέρας της έμεινε στο χοιριό.

"Ο μπαμπάς ἀργησε λίγο ν' ἀπαντήση.

— Ναι, έμεινε στο χοιριό, έκανε ἀργά. Μά τώρα, Τέλη μου, είναι δύσκολο νά τὸν βροῦμε και νά του στείλουμ τὸ παιδί του.

— Κι' ἄν δέν βρεθῆ πιὰ ὁ μπαμπάς της, ή Δέγκω θά μείνη γιά πάντα στ' "Ορφανοτροφείο;

— "Ε, ξέρω γώ; ὠππου νά μεγαλώση.

— Μπαμπά!..

— Τι είναι;

— Μπαμπά, δέν με ρώτησες τί δῶρο θέλω τὴν Πρωτοχρονιά.

— Μά τώρα μόλις ήρθα ἀπὸ τὸ ταξίδι, Τέλη μου. Γιά πᾶς μου, τί σοῦ ἀρέσει, κι' ἄν μπορῶ νά στοῦ πάρω. Έπεις πῶς φέτος δέν είμαστε γι' ἀκριβὰ δῶρα.

— Μά δέν είναι καθόλου ἀκριβό, μπαμπά, και μπορείς νά μοῦ τὸ κάνης. Θυμάσαι, μπαμπά, δταν ήμουνα-μικρούλης και με ρώτησες, έναν ἀδελφὸ ή μιά ἀδελφοῦλα;

— "Ε, ναι, κι' έπειτα:

— "Ε, κι' έπειτα με γελάσατε, κι' ήρθε ὁ Νίκος. Κι' ὕστερα πάλι με ξαναρωτήσατε τί θέλω, και σᾶς είπα πάλι ἀδελφοῦλα, και πάλι με γελάσατε κι' ήρθε ὁ Λελές. "Ε, τώρα λοιπὸν με ρωτᾶς τί θέλω γιά τὴν Πρωτοχρονιά, και σοῦ λέω πάλι, μιά ἀδελφοῦλα. Καί τώρα δέν μπορείτε νά με γελάσατε γιατί τὴν έχω βρεῖ: Εἶν' ή Δέγκω!

"Ο μπαμπάς έμεινε γιά μιά στιγμή ἀνωχδός. "Υστερα γέλασε δυνατά.

— "Ωστε αὐτός είναι ὁ μπωναμάς, ποῦ θέλεις; εἶπε. Δέν είσαι καθόλου ἀπαιτητικός. Νά ἰδοῦμε μόνο τί λέει κι' ή μαμά.

"Η μαμά ἔμεις είχε τὰ δάκρυα στα μάτια.

— «"Εκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων...» εἶπε. Τῶσα χρόνια ζητούσαμ' ένα κοριτσάκι και ὁ Θεός

μᾶς εἶδνε μόνο ἀγόρια. Τώρα ὁ ἴδιος μᾶς βάζει αὐτὸ τὸ ἔρρημο πλάσμα στα χέρια μας. Μποροῦμε ν' ἀρνηθοῦμε νά δώσουμ στα παιδιά μας τὴν ἀδελφοῦλα ποῦ τόσο ἐπιθυμοῦν;

Μέσ' στοῦ μοναχικό της καμαράκι ή Δέγκω ὄνειρευόταν πῶς ή μητέρα της έσκυβε και τή φιλοῦσε στο μέτωπο.

— Μαννίτσα μου, εἶδῶ είσαι πάλι; μουρμούρισε και χαμογέλασε στον ὕπνο της.

ΓΕΟΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΟΙ ΔΥΟ ΦΑΣΟΥΛΗΔΕΣ

Πολλά, μά πολλά πράματα ήτανε ριγμένα στην ἀποθήκη του μαγαζιού. Καί σὲ μιά γωνιά βρισκότανε δυὸ φασουλήδες, έτσι πλάι-πλάι. Είχανε γίνει φίλοι. "Αδερφικοί φίλοι, χωρίς μουσικά ὁ ένας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Κι' ήταν ἀκόμα χωρίς πόθους και χωρίς καημούς.

"Εκεί, στην ἀποθήκη, ὁ φεγγίτης ήταν μισοφραγμένος ἀπὸ τὰ πεταμένα πράματα. "Ὡς τόσο, σάν ζημέρωνε, κάποιος φῶς έφτανε ἀπὸ τις χαραμάδες. Καί τοῦς φασουλήδες τοῦς πλημύριζε τότε ή χαρά. Βγαίνανε λοιπὸν ἀπὸ τὰ κουτιά τους, στεκότανε ὀρθοί, στριφογυρίζανε, σάν νά χορεύανε. Καί τὰ κουδούνια ποῦ ήτανε ραμμένα ὀλόγυρα στοῦ φορεμά τους, τί νόστιμα ποῦ ήχολογοῦσαν.

— Τλίν, τλάν, τλίν, τλάν, τλίνγκι, τλίνγκι, τλάν!

Και οἱ φασουλήδες πιάνανε τὸ τραγούδι. Μά τραγουδούσανε κωμικά, σάν φασουλήδες ποῦ ήταν. "Όμως με πολὺ κέφι. Με πρώτη και δεύτερη φωνή, χτυπούσανε μάλιστα δυνατά και ρυθμικά τις κουδούνιστρες ποῦ βασιτάγανε στα χέρια.

Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. "Αχ, τί καλά ποῦ ζοῦμε. Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. "Αχ, φώνα τὴν περνοῦμε.

Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. Τίποτα δέν ποθεῦμε, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. Ζήτω λοιπὸν ἄς ποῦμε, Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν.

Και σάν τελείωναν τὸ τραγούδι, γελοῦσανε. Πῶς γελοῦσανε! Καί θαύμαζε ὁ ένας τὸν ἄλλο.

"Ετσι λοιπὸν, μιά χαρά κυλούσανε οἱ μέρες.

Τις νύχτες πάλι, τί καλά ήταν! Τὸ φεγγαράκι γλιστροῦσε ἀπὸ τις χαραμάδες. Οἱ ἀράχνες ποῦ κρεμόντανε ἀπὸ τὸ ταβάνι, φαίγονταν σάν μετάξινα πέπλα. Τὰ σπασμένα γυαλιά, τὰ χρωματιστὰ τζάμια, σάν μαγευτικοί καθρέφτες. Τὰ χαρτιά ποῦ ήταν πεταμένα ὀλοῦθε και οἱ πολὺχρωμες κορδέλες φάνταζαν σάν λουλούδια ἐξωτικά. Καί τοῦς φαίνονταν πῶς μιά μουσική σιγανή κι' εὐχάριστη εἰγαίνε ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὴν κάθε σχι-

ΡΟΖΕΛΑΝΤΙΑ

μαδά, τὸ κάθε ἀνοιγμα. "Ισως ὁμως και νάρχονταν στ' ἀληθινὰ ή μουσική. Παιός μπορεί νά ξέρει: "Επιαναν λοιπὸν νά τραγουδήσουν παθητικά, κι' έγεργε ὁ ένας τὸ κεφάλι στον ὦμο του ἄλλουνοῦ. Μά κάθε τόσο τὸ ξεχνούσανε, πεταγότανε ψηλά, χτυπώντας τις κουδούνιστρες και φωνάζοντας.

Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. Για δάστε τὸ φεγγάρι, ποῦ πρόβαλε με χάρη, πάλι τέρ, πάν, λέρ, πί, πόν, και τὸλῆξε τὰ πάντα, τὸ φῶς του τὸ μαγευτικό, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν.

Γιά δάστε τὸ φεγγάρι, μά δὴλ τὸν τή χάρη, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν. Είναι μιά τρέλλα πάντα, αἰν' εἶναι μαγευτικό. Πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν, πάν, τέρ, πάρ, λέρ, πί, πόν.

"Α, ναι, τόσο καλά περνοῦσε ή ζωή στην ἀποθήκη.

Μιά μέρα ένας δηρῆτης ἀνοίξε την πορτοῦλα, κάτι έρριξε, μά δέν εκλεισε προσεχτικά. Καί ὀλοένα έφτανε θόρυβος ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα. Πρό πάντων τὴ νύχτα έφταναν τραγούδια, βιολιά. Φαίνεται μεγάλα ξεφαντώματα και γλέντια γίνονταν έξω ἀπὸ τὴν πορτοῦλα. Οἱ φασουλήδες ἀρχισαν νά συλλογιόσνται. Σάν τί μποροῦσε ἀραγε νά ήταν; Καί καθὼς είχαν πάντα τὴν ἴδια γνώμη, σ' ὄλα τὰ πράματα κι' ή ἴδια πάντα σκέψη τοῦς έρχόταν στο κεφάλι, εὐκολα πήρανε τὴν ἀπόφασή τους. Θά πήγαιναν πέρ' ἀπὸ τὴν πορτοῦλα. Θά συναντούσαν αὐτοῦς τοῦς ἄλλους, ὅποιοι κι' ἄν ήταν. Καί θά τοῦς ξάφνιζαν με τὸ παράσημά τους τὸ βασιλικό, με τὰ ἐνδύματα τους τὰ λαμπρά, με τὸ μαγευτικό τους τὸ τραγούδι.

"Όταν λοιπὸν νύχτωσε και τὸ φῶς τοῦ φεγγαριού φώτισε κάπως τὴν ἀποθήκη, σηκώθηκαν, έρτασαν στην πορτοῦλα, τεντώθηκαν, πήραν τὸ πιὸ ἀγέρωχο ὕφος ποῦ μποροῦσαν νά πάρουν κι' ἀρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὴ σκάλα, χτυπώντας δυνατά τις κουδούνιστρες και τὰ πόδια τους στα σκαλοπάτια.

"Απὸ τὸ θόρυβο ποῦ έκαναν, ξαφνιάστηκαν βλοῖ στο κατάστημα. Οἱ κυρῆς, οἱ κύριοι, οἱ βλαχοσπᾶδες, οἱ πωλήτριες, οἱ φουστανελλάδες, οἱ στρατιώτες, ὅλες οἱ κοῦκλες δηλαδή κι' ὅλοι οἱ κοῦκλιοι, ὅπως τοῦς λέν μ' ἕνα ὄνομα. Κι' ὄλα τὰ ζῶα ξαφνιάστηκαν, τ' ἀρνάκια, οἱ ἐλέφαντες, τὰ λεοντάρια, οἱ κατοικοῦλες, ὀλ' αὐτὰ ποῦ μ' ἕνα ὄνομα τὰ

λέν παιγνίδια. "Όλοι έστρεψαν τὸ κεφάλι νὰ δοῦν. Οἱ κοῦκλοι μάλιστα, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο καὶ ἔλοι μαζὺ καὶ σ' ἔβλες τίς φωνές, ἀρχισαν νὰ ρωτοῦν.

Ποιοὶ εἰν' αὐτοὶ;
Ποιοὶ εἰν' αὐτοὶ;
Ποιοὶ εἰν' αὐτοὶ;
Ποιοὶ εἰν' αὐτοὶ;

Καὶ οἱ κουκλίτες ἀπάντησαν.

Δὲν ἔβρουμα,
δὲν εἶδαμε,
δὲν μάθαμε, ἀκόμα.

Οἱ φασουλήδες ἐπικαὼν λοιπὸν νὰ συστηθοῦν:

Παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν.
Ἐίμαστε κανταδόροι
ὀνομαστοί.

Παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
Ἐίμαστε ἀρχοντάδες
οἱ παῖδ τρανοί.

Παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
Ἐίμαστε βασιλιάδες
οἱ ἔρακοστοί.

Παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν.

Καὶ τότε, ἄχ, τί ἔγινε μέσα στὸ κατάστημα. Τὰ ζωάκια πηδήσανε ἀπὸ τὰ ράφια τους. Νιάουρίζαν οἱ γατίτσες, τὰ λιοντάρια μουγκρίζανε, γαυγίζανε τὰ σκυλιὰ, οἱ σιδηρόδρομοι σφυρίζανε, τὰ ταμπούρα χτυπούσανε, τὰ τόπια πηδούσανε, οἱ καμπανίσες ἠχολογοῦσανε κι' ἔλα αὐτὰ ἦταν μιὰ χαριτωμένη μουσική. Οἱ κοῦκλες κι' οἱ κοῦκλοι βγήκανε λοιπὸν ἀπὸ τὰ κουτιά τους, ἔκαναν ἕνα μεγάλο κύκλο, βάλανε στὴ μέση τους φασουλήδες κι' ἀρχισαν νὰ χορεύουν γύρω τους καὶ νὰ τραγοῦδαίν.

Ἐίμαστε κανταδόροι ὀνομαστοί,
παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
Ἐίμαστε ἀρχοντάδες
οἱ παῖδ τρανοί.
Παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν,
Ἐίμαστε βασιλιάδες,
οἱ ἔρακοστοί.

Τὸ γλέντι κράτησε πολὺ. Τὸ τραγοῦδακι τόπανε, τὸ ξανάπανε. Ἦστερα μιὰ μαῖμουδίτσα σκαρφίλωσε στὸν τοίχο κράκ, κράκ, κράκ, ἀναψε τὰ ἠλεκτρικὰ καὶ τότε, πόσο, μὰ πόσο φῶς σκορπίστηκε στὸ κατάστημα. Οἱ φασουλήδες γούρλωσαν τὰ ματάκια τους. Εἶδανε τοὺς μεγάλους καθρέφτες, τὰ πολύχρωμα λουλούδια, τὸ πάτωμα ποὺ στραφτοκοπούσε. Εἶδανε τίς κουκλίτσες, τὰ ροδαλά τους μουτράκια, τὰ φουντωτὰ μαλλιά τους, τὰ μετάξινά φορέματα. Εἶδανε τοὺς κοῦκλους, εἶδανε πλῆθος ἀπὸ ἀγνωστα πρόσωπα, ἄλλα ἄσχημα, ἄλλα ὄρατα. Ἐαρνιάστηκαν οἱ φασουλήδες. Κοιταχτήκανε, γιὰ νὰ πῆ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὸ θαυμάσιό του. Καὶ τότε ἰδωθή-

κανε γιὰ πρώτη φορά, παρ' ἔλα ποὺ ζούσανε πολὺν καιρὸ μαζί, ὁ ἕνας πλάι στὸν ἄλλο. Μὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τους τὸν ἀντίκρυσαν γιὰ πρώτη φορά. Γιατί τώρα μονάχα βρεθῆκανε μέσα οὕτὸ φῶς. Λοιπὸν μῆτε ἀρχοντάδες, μῆτε βασιλιάδες ἦταν. Παρὰ δυὸ φτωχοὶ φασουλήδες, ἀπλοτοὶ, φαλακροί, μὲ φορέματα ξεφτυσμένα, μὲ χαλασμένα παπούτσια. Θλίψη ἀπέραντη ἐνοιῶσαν νὰ τοὺς πλημμυρῆ. "Ἐ, ναί, ἔτσι εἶναι, πάντα λιγάκι ζορικό σὰν βλέπει κανεὶς καθαρὰ τὰ χάλια του. Γι' αὐτὸ καὶ ἀρχισε ὁ ἕνας φασουλήτος νὰ κλαίη. Τραβήχτηκε στὴ γωνιά, ἔχωσε τὸ μούτρο του στὶς παλάμες κι' ἔκλαψε πικρὰ. "Ἦθελε νὰ ξαναπῆ στὴν ἀποθήκη. Νὰ ξαναγίνη ἀρχοντας καὶ βασιλιάς. Κι' ἄς τόξερε πὼς θάταν ψεύτικος ἀρχοντας καὶ ψεύτικος βασιλιάς.

Ὁ φίλος του ὅμως τὸ εἶχε πάρει ἀπόφαση. "Ἦταν φασουλής. Τί νὰ γίνη; "Ἔτσι γίνεται στὴ ζωὴ. Ὁ καθένας ἔχει τὸ ρόλο του. Θάμενε λοιπὸν ἔθω, στὸ κατάστημα. Στὸν κόσμο τὸν ἀληθινὸ, ποὺ φαίνότανε τόσο ὄρατος, τόσο ἀλλοιότηκός ἀπ' αὐτὸν ποὺ ἤξερε ὡς τώρα. Θάμενε κι' αὐτὸς ἀνάμεσα του καὶ θάπαιρνε μιὰ θέση πραγματική. "Ἀληθινή. Τὴ

θέση τοῦ φτωχοῦ φασουλή. Θάδινε στὸν κόσμο τὴν εὐθυμία. Κι' ἦταν αὐτὸ πολὺ ὄρατο.

Ὁ κλαψιάρης δὲ συμφωνοῦσε. Σκοπούσε τὰ μᾶτια του καὶ τραβήξε γιὰ τὴν ἀποθήκη.

Ὁ φίλος του ἀνακατέυτηκε μὲ τὸ πλῆθος, ἔβαλε μιὰ δυνατὴ φωνή, ἀρχισε νὰ τραγοῦδα κι' ἔλοι οἱ ἄλλοι. Ἐνας ἕνας ξαναπήρνανε τὸ τραγοῦδι.

Ἐίμαι ἕνας σκέτος φασουλής
φτωχός, κουρελής.
Μὰ εἶμαι χρήσιμος καὶ γῶ,
παν, τῖρ, παρ, λῖρ, πῖ, πόν.
Τί θαρρῆς;

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΜΑΞΙΜΟΥ (ΙΡΕΜΙ)

ΦΕΤΟΣ ΔΕ ΒΓΗΚΑΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

"Ἀρχιμηνιά κι' ἀρχιχρονιά,
Ψηλὴ μου δειτρολιβανιά,
Κι' ἀρχή, καλὸς μας χρόνος...
Τὰ λέγαμε στὴ γειτονιά,
"Ἄλλοτε, ὁ Κώστας μὲ τὸ Λιά,
Ὁ Νικόλης μὲ τὸ Μανὶ
Κι' ὁ Ἀγγώης πάντα μόνος.

"Ἀρχιμηνιά κι' ἀρχιχρονιά...
Φέτος βουβὴ εἶν' ἡ γειτονιά,
Καὶ μὲ σφιγμένη τὴν καρδιά.
Στὸ παραθύρι μόνος,
Τοῦ κάκου βλέπω τὴ γωνιά.
Φέτος δὲ βγήκαν τὰ παιδιὰ,
Πόλεμος εἶναι, πόνοσ.

(Γενάρης 1942) ΠΕΤΡΟΣ Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας -
Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

-Συνέχεια ἀπὸ τὸν τόμο τοῦ 1940-

ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ: —Βρισκόμαστε στὸ 250 μ. Χ. Στὴ Ρώμη βασιλεύει ὁ Οὐάλεριανὸς καὶ στὴ Νουμιδία, ἀφρικανικὴ ἀποικία τῆς πανίσχυρης καὶ ἀπεραντῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας εἶναι ἑπαρχὸς ὁ Γάιος Μακρίνιος. Κι' ἐθῶ, ὅπως καὶ σ' ὁλόκληρο τὸν τότε πολιτικὸν κόσμο, ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει λάβει μεγάλη διάδοσιν, μὰ οἱ Χριστιανοὶ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ λατρεύουν μυστικὰ τὸν Θεὸ τους, γιὰτί καὶ τὸ ἐπίσημο κράτος καὶ ὁ πολὺς κόσμος ἐγκαλοῦθαί νὰ τοὺς νομῆζῃ ἀπειρικόσ καὶ ἐχθρούς τῆς αὐτοκρατορίας. "Ἐπίσκοπος στὴν Καρχηδόνα εἶναι ὁ μεγάλος Κυπριανός, ὁ σάφης ἱεράρχης καὶ πατέρας τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ μιὰ ἐπίσκεψή του στὴν Κίρτα (τὴ σημερινὴ Κωνσταντῖνη) ὁ Κυπριανὸς ξαναεἶλεται ὑστερὰ ἀπὸ χρόνια τὸν καλιὸ του φίλου Καϊκίλιου, ἕνα πλοῦσιον ἄρχοντα ποὺ περφηναύεται γιὰ τὴ βασιλικὴ καταγωγὴ του. Ὁ Καϊκίλιος εἶναι Χριστιανὸς καὶ βοηθεῖ πλουσιοπάροχα τὴν ἐκκλησία τῆς Κίρτας καὶ τοὺς φτωχοὺς δροσθῆσκας του. Μὰ ὁ Κυπριανὸς ἔχει ἀνηυχίσει γιὰ τὴ σταθερότητα καὶ τὴ ζῆση τῆς πίστεως του. Βρίσκει τὸν φίλο του χωρὶς θανατισμὸ, χωρὶς ἔξαρση. Κι' ἀλλῆθια ὁ Καϊκίλιος εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνους ποὺ θέλουν νὰ τὰ ἔχουν καλά καὶ μὲ τὴν ἐξουσία καὶ μὲ τὴ συνείδησίν του, ἐπιθυμεῖ τὴν οὐράνιον βασιλείαν, ἀλλὰ θέλει καὶ τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ του,

βλέπει ἄλλους τοὺς Χριστιανούς σὰν ἀδελφούς, ἀλλὰ δὲν ξεχνάει τὴν ἀπόστασιν ποὺ χωρίζει αὐτὸν, ἕνα ἀπόγονο τῶν βασιλιάδων τῆς Νουμιδίας, ἀπὸ ἕνα ἀπλὸ Ρωμαῖο λεγναῖο, καὶ πρῶτα-πρῶτα ἔχει μιὰ θετὴ κόρη τὴ χαριτωμένη Βιρζιλ, ποὺ τὴν λατρεῖ καὶ ποὺ γιὰ τὴν ἔχει δὲν ἐνοεῖ νὰ ριφικονθῆσῃ ὅτε τὴ θέσῃ του, ὅτε τὴν περιουσία του. "Ὅσοσ, δταν ὁ Κυπριανὸς τοῦ λέει ὅτι στὰ ἰδιόκτητα μεταλλεῖα του τοῦ Σιγῶδ βρασανίζονται καὶ πεθαίνουν κάθε μᾶρα ἕνα πλῆθος Χριστιανοὶ κατάδικοι, ὁ Καϊκίλιος ἀποφασίζει νὰ πῆ νὰ τοὺς δῆ, καὶ δταν βγαίνει αὐτοκρατορικὸ διάταγμα γιὰ νέους διωγμούς τῶν Χριστιανῶν, ὁ Καϊκίλιος κρῆβει τοὺς Χριστιανούς τῆς Κίρτας στὸ σπίτι του. "Ἐν τῇ μεταξὺ τῇ κόρῃ του ἡ Βιρζιλ, ποὺ ἐπιπροσκαμμένη ἀπὸ τὴ ματρὴν παραμένει τῆς Θεοδὸρ ἔχει μανία μὲ τὴν Ἀφρική καὶ τ' ἀφρικανικὰ ἔθιμα, πηγαίνει νὰ κἀνῃ ἐξοχὴ σὲ μιὰ ἀπομακρουσμένη ἑπαυλὴ τοῦ Καϊκίλιου κοντὰ στὴν ἔρημον καὶ μὲ μᾶρα ὁ Καϊκίλιος μαθαίνει πὼς νομάδες ληστές τῆς ἐρήμου τὴν ἔραψαν, ἀπὸ ἔσφραξαν ἔλα τὸ ὑπερηλικὸ της προσωπικὸ καὶ τὴν πούλησαν ὕστερα στὸν ἰθαγενῆ φίλαρχο Σιντιφάν. "Ἐξαλλος ἀπὸ ἀπελπίσῃ ὁ θετός της πατέρας παρακαλεῖ τὸν ἑπαρχὸ τῆς Λαμβιδίας νὰ φροντίσῃ νὰ τοῦ τὴν ξαναβρῆ, κι' ἔκλεινος, μ' ἔλα ποὺ θεωρεῖ τὸν Καϊκίλιο ὕποπτον, σὰν Χριστιανό, τοῦ δίνει ἕνα στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα

γιὰ νὰ κἀνῃ ἔρπυνας στὰ μέρη, ὅπου πιθανὸν νὰ ἔχη στήσει ὁ Σιντιφάν τὴς οὐκινές του. "Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπασματος εἶναι ὁ λοχαγὸς Βίκτωρ ποὺ ἔχει γνωρίσει τὸν Καϊκίλιο στὴν ἐπίσκεψή του στὸ Σιγῶ καὶ ποὺ τώρα προβλεποῖται νὰ ἐπισηρατῆσῃ τὸν ταχυρόδρομον καὶ ἀδελφὸ Χριστιανό, γιὰτί κι' ὁ Βίκτωρ εἶναι ὀπαδὸς τῆς καινοθρησίας θρησκείας καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς πῖδ θερμούς. Παρ' ἔλας ὅμως τίς ἔρπυνας τοῦ νεαροῦ λοχαγοῦ, ἡ Βιρζιλ δὲν βρῆσκειται καὶ ὁ Καϊκίλιος μὲ τὴ συνοδεία του γυρίζουν ἀπογοητευμένοι στὴ Λαμβιδία. Τὸ βράδυ ὅμως, καθὼς πηγαίνουν νὰ στρατοπεδεύσων σὲ μιὰν ὄαση, συναντῶν ἕνα μικρὸ παραδάνι. Ἀρχηγὸς τοῦ παραδανιοῦ εἶναι ἕνας Πάστωρ, γνωστός τοῦ Καϊκίλιου, ποὺ στὶς ἐρωτήσεις τοῦ Καϊκίλιου καὶ τοῦ Βίκτωρος λέει ὅτι πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρας μετέφερε τίς γυναίκες τοῦ Σιντιφάν, τοῦ μεγάλου ἰθαγενῆ φύλαρχου στὸ Κόκκινο Χωριό!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

Στὰ λόγια αὐτὰ ὁ Καϊκίλιος καὶ ὁ Βίκτωρ κοιτάχτηκαν καὶ τὴ ματιά τους αὐτὴ τὴν πρόσεξε ὁ μουλαράς. Συμπλήρωσε λοιπὸν γιὰ μεγαλύτερη διευκρίνισιν.

—Σὲ δυὸ ἀμάξια κλειστά. Ἐέρεις πὼς οἱ νομάδες δὲν ἔχουν τέτοια πράγματα. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν παρὰ τίς γκαμήλες τους.

—Ὅτε καὶ σπῖτι στὸ Κόκκινο Χωριὸ ἔχουν, εἶπε ὁ Βίκτωρ, ἀπὸ ζῶν κάτω ἀπὸ σκηνές.

—Μπορεῖ νὰ ἔχῃς δίκιο, μὰ ὁ Σιντιφάν ποὺ εἶναι πολὺ πλοῦσιος ἔχει καὶ σπῖτι στὸ Κόκκινο Χωριό, ὅπου περνάει τίς μεγάλες ζέστας. "Ἐγὼ ἐκεῖ τοὺς πῆγα, στὸ ὄρκειζομαι στὴ στάχτη τοῦ πατέρα μου!

—Καὶ θὰ μπορούσες νὰ μοῦ τὸ δείξῃς ἐνὶ αὐτὸ τὸ σπῖτι; ρώτησε ὁ Βίκτωρ, πάντα μὲ τὸν αὐστηρὸ κι' ἐπίσημο τόνο του.

—Ὅποιο παιδί κι' ἂν ρωτήσης στὸ Κόκκινο Χωριὸ θὰ σοῦ τὸ δείξῃ.

—Καλὰ, εἶπε ὁ Βίκτωρ. Πῆγαίνε. Κατευνασμένος ἄφησε τὸν Πάστορα νὰ πῆγῃ στὸς ἀνθρώπους του. Ἐίχαν τύχη ἀνέλπιστη! Καταχαροῦμενοι ὁ Καϊκίλιος καὶ ὁ λοχαγὸς ἀποτραβήχτηκαν γιὰ νὰ συζητήσουν. "Ἦστερα ἀπὸ πολλὰ κατέστρωσαν τὸ σχέδιό τους. Θὰ ὑποχρέωναν τὸν Πάστορα καὶ τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν ὡς τὸ Κόκκινο Χωριό, ὅπου δὲν ἔως τὸς ἄφηναν ἐλεύθερους, παρὰ ἀπὸ βεβαιώνονταν πὼς ὅσα εἶχε πεῖ ὁ καρροτσέρης γιὰ τὸν Σιντιφάν ἦσαν ἀληθινὰ. "Ἦστερα θὰ πῆγαίναν νὰ ἐγκαταστήθοῦν στὸ στρατιωτικὸ φυλάκιο τοῦ Χαλκείου.

—Ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τὸ χωριὸ δὲν εἶναι παρὰ δυὸ βήματα, εἶπε ὁ Βίκτωρ. "Ἐγὼ θὰ πάω καὶ θὰ παρατηρήσω προσεκτικὰ τὸ σπῖτι καὶ ἔλα τὰ γύρω του. Θὰ ἰδῶ τί θὰ εἶναι

δυνατὸν νὰ γίνῃ γιὰ νὰ ἐλευθερώσουμε τὴν κόρη σου. Πρέπει νὰ ἐνεργήσουμε μὲ μεγάλη περίσκεψη. "Ἄν μωρισθοῦν πὼς βρισκονται στρατιώτες ἐκεῖ κοντὰ, προφταίνουν νὰ διώξουν πάλι τίς γυναίκες.

Μὲ τὴν καρδιά γεμάτη ἐλπίδα ὁ Καϊκίλιος ἐπλάγιασε, ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ κοιμηθῇ. "Ἡ ζέστη ἦταν ἀποπνικτικὴ καὶ γιὰ νὰ διώξουν τοὺς σκορπιούς εἶχαν ἀνάγκη καὶ μεγάλες φωτιές. Τὸ πρῶτὸ πρὶν ἀπὸ τὰ ξημερώματα τὸ ἀπόσπασμα ξεκίνησε γιὰ τὸ Κόκκινο Χωριό, ὅπου ὁ Σιντιφάν εἶχε κρύψει τὴ λεία του.

Ὁ Πάστωρ δὲν εἶχε πεῖ ψέμματα. "Ἡ Βιρζιλ πραγματικὰ βρισκόταν ἐκεῖ κοντὰ, στὸ Κόκκινο Χωριό, ποὺ τὸ περιεργὸ χρώμα του τῆς ἄρεσε τόσο πολὺ κάθε φορά ποὺ τὸ ἀντίκρυζε ἀπὸ μακρὰ στὸς ἐξοχικούς περιπάτους τῆς μὲ τ' ἄλογο. "Ἄλλωστε ἔλα ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς ἦταν γνωρίμα, τὰ εἶχε περάσει τόσες φορές μὲ τὸν καιμένο τὸν Τρόφιμο, τὸν γέρο ἱπποκόμο τῆς. Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ κλειστὸ ἀμάξι ποὺ τὴν πῆγαίνε στὸ σπῖτι τοῦ Σιντιφάν ἔβλεπε ἀπὸ ποὺ περνοῦσαν. Μὰ ἀπόφυγε νὰ πῆ ἔτιδῆποτε στὶς συντροφισσές τῆς, ὅπως ἄλλωστε δὲν τοὺς εἶχε φανερώσει καὶ ποῖα ἦταν στ' ἀλήθεια.

Γιὰ τὴν ὥρα προσπαθοῦσε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τίς τραγικὲς συγκινήσεις καὶ ἀπὸ τίς τολαιπωρίες τῶν τελευταίων ἐβδομάδων, ἐπαίρνε δυνάμεις νὰ μπορέσῃ, ὅπως ἐλπίζε, νὰ δραπέτευσῃ. Γιατί δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα πότε νὰ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ βάρβαρο περιβάλλον, αὐτὴ ποὺ μὲ τόση ἀφέλεια καὶ μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸ εἶχε ἀφήσει νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τίς φανταστικὲς ἱστορίες τῆς Θεοδὸρ. Τώρα ἔλα αὐτὰ τῆς προκαλοῦσαν φρίκη.

Πρῶτα ἀπ' ἔλα ὁ θάνατος τῆς Θεοδὸρ, ποὺ τὴν ἐσφραξαν σχεδὸν μέσα στὴν ἀγκαλιά τῆς, τῆς προκάλεσε ἕνα τέτοιο κλονισμὸ, ὅστε καὶ τώρα ἀκόμη, ὕστερα ἀπὸ βδομάδες, ὁ ὕπνος τῆς ταραζόταν ἀπὸ ἐπιτακτικὰ θναίρα. Μὰ κι' αὐτὴ ἡ ἴδια χρωστοῦσε τὴ σωτηρία τῆς σ' ἕνα νεαρὸ μαῦρο, ποὺ ἐκτιμώντας τὴν ἄξιαν μᾶς τέτοιας λείας τὴν πούλησε τὸ ἴδιο βράδυ στὸ μαλτέζο Σαλλοῦμι. "Ἐκεῖνος τὴν πούλησε στὸν Σιντιφάν, ποὺ ἀπὸ τὴν πλήρωσε ἀκριδιώτατα, πρόσταξε νὰ τὴν ὀδηγήσουν στὴ σκηνὴ του καὶ νὰ τὴν φυλάξουν μαζὶ μὲ τίς ἄλλες νέες τοῦ γοναικωνίτου ποὺ τὴν ἐπίβλεψή τους τὴν εἶχε ἡ ἴδια ἡ μητέρα του. Τώρα ποὺ ἔβλεπε πὼς ἦσαν στὴν πραγματικότητα ἔλα ὅσα τῆς ἐξωγράφιζε μὲ τὸ-

σο ἐλευστικὰ χρώματα ἡ γριά παραμένα, ἀντικαταστάταν ἡ Βιρζιλ πόσο εἶχε πλανηθῇ. Θυμόταν τίς διαβολές τῆς ἐναντίον τοῦ Καϊκίλιου. Τώρα τὸ καταλάβαινε πὼς ἔλα αὐτὰ τῆς τὰ ἔλεγε ἀπὸ θρησκευτικὸ φανατισμὸ καὶ μίσος ἐναντίον τοῦ Χριστιανοῦ, ποὺ τόσο περιφρονοῦσε τὴ δικὴ τους θρησκείαν μὰ ἔφταιξε κι' αὐτὴ, ἡ Βιρζιλ, ποὺ τὴν εἶχε ἀκούσει. Εἶχε φερθεῖ σκληρὰ, ἀκαρῶν ὅσ' αὐτὸν τὸν ἀγαθώτατον ἀνθρώπο. "Ἐνοιθε βαθιές τύψεις γιὰ τὸν τρόπο ποὺ τοῦ ἀνταποκρινόταν στὴ δικὴ του τὴν τόση τρυφερότητα. Πόσο θὰ ὑπέφερε τώρα ἐξ αἰτίας τῆς! Δίχως ἄλλο θὰ ἔκανε ὅτι τοῦ ἦταν δυνατὸ γιὰ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ. Ναί! θὰ τὴν ἐβγαζέ ἀπ' αὐτὴ τὴ φυλακὴ, ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀτιμωτικὴ σκλαδιά, ἦταν βέβαιη. Καὶ δταν κλαίγοντας ἀπὸ ντροπὴ κι' ἀπὸ συντριβὴ ἀναπλοῦσε τὴν ἀνετη ζωὴ τοῦ Μυγῶα αἰσθανόταν ἀκόμη περισσότερο σὲ τί βάρβαρο περιβάλλον ζούσε καὶ πόσο πλανηρὴ ἦταν ἡ χίμαιρα ποὺ ἐπλαθε ὡς τότε μὲ τὸ μυαλό τῆς, ἐπηρεασμένη ἀπὸ τίς φανταστικὲς περιγραφές τῆς Θεοδὸρ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

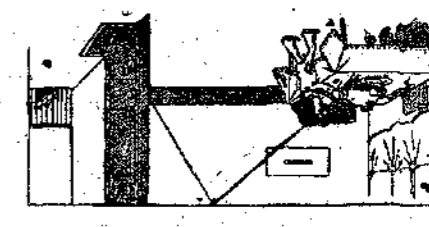
Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΗΡΑΣ

Κάποτε, ἕνας ἀμερικανὸς κατεργάρης ἐδημοσίευσε στὶς ἐφημερίδες τὴν ἀκόλουθη ἀγγελία:

"Ὁ ἰδανικὸς ἀναπτήρας. Δὲν χρειάζεται ὅτε πέτρα, ὅτε βενζίνα, ὅτε φυτίλι. Ἀνάβει μὲ τὸ πρῶτο. Ποτὲ δὲν ἐσφουρήθηκε, ὅτε θὰ ἐσφουρήθῃ πρακτικώτερος, τελειότερος. Κατέχω μεγάλη ποσότητα. Ὅποιος μοῦ στείλει στὴν παρακάτω διεύθυνση ἕνα δολλάριο, θὰ λάβῃ ἀμέσως τὸν ἰδανικὸ ἀναπτήρα ταχυδρομικῶς.

"Ἄπειροι κούτοι γελάσθηκαν κι' ἐστειλαν στὸν κατεργάρη ἀπὸ ἕνα δολλάριο. Κι' ἔλαβαν ἀμέσως μὲ τὸ ταχυδρομεῖο ἕνα ὄρατο κουτί... σπῖρτα! Τί νὰ τοῦ ποῦν; Μήπως τὸ σπῖρτο δὲν ἀνάβει συνήθως μὲ τὸ πρῶτο, καὶ δὲν χρειάζεται πραγματικῶς ὅτε πέτρα, ὅτε βενζίνα, ὅτε φυτίλι;

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΣΑΛΟΥ.— Διαισκυή ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.— Εικόνες Α. ΜΠΕΝΕΤΤ

— Συνέχεια από τον τόμο του 1943 —

ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ. — Είμαστε στο 1867, στην Τεργέστη, που άνηκε τότε στην Αδαρία. Γράς ογγροι πατριώτες, ο κόμης Ματθίας Σάντορφ, ο κόμης Στανίσλαος Ζάθμαρ κι' ο καθηγητής Στέφανος Μπάθου, έχουν διαργωνώσει ένα κίνημα για να γίνει αυτόνομη κι' ανεξάρτητη η Οδηγάρια, που κι' αυτή τότε ήταν ενωμένη με την Αδαρία. Κατά καινή τους ένωση, ένα κρηματογράφημα πέφτει στα χέρια του δοναυζήτη, του οικλου Σαρκανό και του τεργέστη τραπεζίτη Σύλλα Τόρονθαλ, που κατορθώνουν να το αποκρυπογραφήσουν, και μαθαίνοντας έτσι για το κίνημα που έπρόκειτο να άκραγή σε λίγο, το προδίδουν στην αστυνομία. Αυτό το έκαμαν επειδή ήθεραν πως ο Ματθίας Σάντορφ είχε πολύ μεγάλη περιουσία—οί άλλοι δύο πατριώτες ήταν φτωχοί—ποδ θα την έζημνε το Κράτος και θάδινε τη μισή, εάν άμοιδή της προδασίας, στους καταδότες. Πραγματικά, γίνεται αβριδιασμός στο σπίτι όπου συνεδρίαζαν, συλλαμβάνονται κι' οι τρεις, φυλακίζονται στον κύργιο του Πιζίνου, περνοθν άπό σιρατοδικείο και καταδικάζονται σε θάνατο. Αυτό άπ' αυτούς, ο Ματθίας Σάντορφ κι' ο Στέφανος Μπάθου—ο Στανίσλαος Ζάθμαρ δέν έπρόφτασε να τους άκολουθήσει—κατορθώνουν να δραπέτευσουν. "Αλλά ύστερ' από πολλές και φοβερές περιπέτειες, τ' άποσπάματα που τους κυνηγούν, τους άνακαλύπτουν στο οπτικά του ψυχρ' Αντρέα Φερράτο που τους είχε δώσει άσυλο, με προδοσία πάλι ενός ίσκανοδ εργατή των άλυκων, του Καρπάνο, που κι' αυτός το κάνει για να εκδικηθ' τον φαρά που δέν θέλει να τον κάνει γαμπρό, παίρνοντας και την άμοιδή του για την προδασία. Ακολουθεί ένα τραγικό κινήγι προς τη θάλασσα. Οι χωροφύλακες κληγώνουν και συλλαμβάνουν τον Μπάθου. Ο Σάντορφ πέφτει στο ναρό κι' άρχίζει το κολύμπι. Τόν πυροβολούν από παντού, εξαφανίζεται, και κατόπι δέν ξαναβρίσκονται ούτε ίχνος του. Συμπεραίνουν άσφαλώς πως, άν δέν σκοτώθηκε από καμιά σφαίρα, θα πνίγηκε, και το πτώμα του θα παρασύρθηκε από το ρεύμα σ' ανοιχτά. Έτσι στον κύργιο του Πιζίνου τουφεκίζονται μόνον οι δύο άντροφοί του: ο καλός Φερράτο καταδικάζεται σε ισθδια καταναγκαστικά έργα, άφίνοντας στην τύχη τους τα παιδιά του—μια μεγάλη κόρη κι' ένα μικρό γιό,—και το δρβια τελειώνει.

«Η Σάβια Τόρονθαλ είναι τώρα, δεκαεπτά χρονών»

Ο καθηγητής Στέφανος Μπάθου είχε γυναίκα κι' ένα γιό, τον Πέτρο, όκτώ τότε χρονών. Ο κόμης Ζάθμαρ ήταν έρμος, μ' ένα πιστό μόνο άνηρέτη, τον Μπόρικ. Κι' ο Ματθίας Σάντορφ, χήρος κι' αυτός, άβινε στην πατρίδα του, στον κύργιο του Άρσένκι, ένα κοριτσάκι δύο μόλις χρονών που, από εθοπλαχία του Κράτους, θα κληρονομούσε τη μισή πατρική περιουσία—ή άλλη μισή δόθηκε, καθώς είπαμα, στους προδότες—και θα γίνεταν δακαοκτώ χρονών. Όσο ήταν άκόμα στη φυ-

λακή, οι κατάδομοι, από μια έκτακτη σύμπτωση, είχαν μάθει πως οι καταδότες τους ήταν ο τραπεζίτης Τόρονθαλ κι' ο νέος τοχοδότης Σαρκανό, που είχε φίλο και κάποιον όμοιο του, λεγόμενο Ζέρνο. Άλλά δέν μπόρεσαν να άπικονομήσουν με κανένα δικό τους, και πάθαν να παίρνοντας το μυστικό αυτό στον τάφο. Έτσι το κακούργημα αυτών των άσυνείδητων θάμνε για πάντα χωρίς εκδίκηση, χωρίς τιμωρία, εκτός άν ο Θεός, ο μόνος που το ήξερε, θ' αναλάμβανε να τους τιμωρήσει κι' αυτή τη ζή...

Πέρασαν δεκαπέντε χρόνια από τότε. Βρισκόμαστε στη Ραγούζα της Δαλματίας,

θία Σάντορφ, που τη μοιράσθηκε με το συνένοχό του Σαρκανό. Μα κι' η Σάβια, που άπίσης δέν γνώριζε τίποτ' άπ' αυτά, συμπάθει το νεαρό μηχανικό, και μόνο ο πατέρας της, τον άντιπαθεί και τον άποστρέφεται, άποφειγώντας άκόμα και τον χαιρετισμό του, όταν κατά τύχη άπαντιούται στο δρόμο...

Άξαφνα, στη μικρή γειτονική πόλη Γκραβόζα, που είναι, να πούμε, το άπινεο της Ραγούζας, φτάνει μια γολέττα από άγνωστη προέλευση και με άγνωστη σημαία, ή «Σαβαρένα». Είναι το πολυτέλειστο θαλαμηγό κάποιου γιατρού "Αντεκιρτ, που έχει άμέτρητο πλοίο και μεγάλη φήμη σ' όλη την Άνατολή. Κανένας όμως δέν ξέρει ούτε την πατρίδα του, ούτε τη διαμονή του, ούτε για ποιο σκοπό ταξιδεύει όλοένα από τόπο σε τόπο. Η «Σαβαρένα» μπαίνοντας στο λιμάνι της Γκραβόζας, κινδύνεψε να συγκρουσθ' με ένα κινούργιο τραπεζάκου, που άκίνητη την ώρα, μπροστά σε μεγάλο πλήθος, γίνεταν ή καθέλευσή του. Άλλά την κρίσιμη στιγμή, σφίξει το θαλαμηγό του γιατρού "Αντεκιρτ ο παλιός Μάτιφου, ένας προθηγιανός παλαιότης, που με την ήρωική ένωση του κατορθώνει να συγκρατήσει λίγο το τραπεζάκου, τραβώντας το από ένα παλαμάρι της πρώτης. Ο Μάτιφου αυτός έχει κι' έναν άγαπημένο πατριώτη και άντροφο, τον μικρόσωμο κι' άβυπνότατο άκαρόβη Πσοκάδ. Κι' οι δύο μαζί γυρίζουν τον κόσμο δίνοντας παντού παραστάσεις για να βγάλουν το φουτί τους. Είναι φτωχοί, αλλά καλοί και τίμιοι. Ο γιατρός "Αντεκιρτ τους γνωρίζει, τους άντιπάει, κι' επειδή του χρεώζονται, λέει, τέτοιοι άνθρωποι, τους παίρνει στην διακονία του και τους εγκατασταίνει στη «Σαβαρένα». Κατόπι, ο θρυλικός και μυθνηριώδης άνθρωπος, που όλοι στην Γκραβόζα και τη Ραγούζα μιλούν για αυτόν με που δέν πληθαίνει, ούτε δέχεται στο πλοίο του, κανένα, άποσκέπτεται μόνο τη χήρα Μπάθου. Τη βρίσκει στο φτωχό σπίτι της όδοσ Μαρινέλλα, μονάχη με το γέρο-Μπόρικ, γιατί ο Πέτρος την ήμαρα άκίνητη έλειπε στη Ζάρα, όπου είχε πάει για άπόθεσή του. Κάποτε ο γιατρός "Αντεκιρτ, που δέν τον είχε ιδεί ποτέ της, της είχε σταλεί ένατο χιλιάδες φλωρίνια, σε φίλος και θαυμαστής του άντροφ της, καθώς και των άλλων δύο ογγρων πατριωτών, που είχαν θυσίασει τη ζωή τους για την πατρίδα. Η χήρα Μπάθου, από θυσίασσία μα κι' από περιηφάνεια, δέν δέχεται αυτό το δώρημα από έναν άγνωστο, και το άπιστρέφει τα χρήματα άθικτα. Ο γιατρός "Αντεκιρτ προσκαλεί τότε τον Πέτρο στο πλοίο του, του μιλά με συγκίνηση για τον πατέρα του και τους συντρόφους του, και τη συμπάθεια και την εμπιστοσύνη του νέου μηχανικού, αλλά όταν του προτάει μια καλή θέση στα άργαστάσια του, ο Πέτρος Μπάθου την άρνείται, όπως δέν είχε δαχθεί και μιά άλλη, που του είχαν προσφέρει πρό όλιγου στην Ζάρα, γιατί θα ήταν άποχρωμένος να άγκαταλείφει τη Ραγούζα, κι' έχει σπουδαίο λόγο να μείνει εκεί. Και το λόγο αυτό τον άμυστηραδεται στον πατρικό του φίλο: άγαπή τη Σάβια Τόρονθαλ, που κι' αυτή φαίνεται να νάνταποκρίνεται στο αίτημα του... "Ακούγοντας τόννομα

της νέας, ο γιατρός "Αντεκιρτ, που γνωρίζει βέβαια το κακούργημα του πρώην τραπεζίτη, ταρασσεται πολύ. Κρόδαι όμως την ταρχή του από το νέο, δέν του λέγει τίποτα για την προδασία του Σύλλα Τόρονθαλ, που έγινε αίτια να χαθ' ο πατέρας του, και τον παρακαλεί να τον άφήσει μόνο, για να οκαφθ' τάχα όλ' αυτά και να ιδ' ή τι μπορεί να γίνει, ώστε ένας φτωχός μηχανικός να πάρη τη μοναχοκόρη ενός πολυκατομμυριούχου. Κι' ο Πέτρος Μπάθου φεύγει από το πλοίο γεμιστός χαρά κι' έλπίδα...
Ναι, ο γιατρός "Αντεκιρτ πρέπει να έρω καλά τι ρόλο έπαιξε ο παλιός τραπεζίτης της Τεργέστης στο δρβια των τριών πατριωτών, γιατί όσάκις έιυχε να τον συναντήσθ, κατά τη διαμονή του στην Γκραβόζα, το βλέμμα του έδειξε μίσος κι' άποτροπισμό. Κι' όταν δούλλας Τόρονθαλ, μαθαίνοντας πως ο γιατρός "Αντεκιρτ άποσκέφθηκε τη χήρα Μπάθου, άνηούχησε και θέλησε ναρθ' σε συνάφεια μαζί του για να μάθη ίσως ποιός ήταν και τι ήθελε, ο «μυστηριώδης» άνθρωπος ούτε στο πλοίο του δέν δέχθηκε, ούτε στο μέγαρο του θέλησε να πάη, όταν ο κακοδργος τον έκάλεσε, με την πρόφαση να ιδ' την άρρωστη γυναίκα του...
Ο Πέτρος Μπάθου, φεύγοντας μετά την έπισκεψή του από την Γκραβόζα για να άποσκέψη περ' στη Ραγούζα, δέν παρητήρησε πως τον παρακολούθσε μια μελαφή γυναίκα, περ' σενα ντυμένη—Μαροκινή φαίνεται—που κάποιος βέβαια την είχε βάλλει να κατασκοπήσει τα γινόμενα τόσο στο οπτικά της, όδοσ Μαρινέλλα, όσο και στο μέγαρο της λεωφόρου Στραντόνε. Περ'ώντας από το μέγαρο αυτό, ο νέος κοινσταθήης μια στιγμή κοιτάζοντας ψηλά σ' ένα παράθυρο. Η κουρτίνα αυτού του παραθύρου σηκώθηκε λίγο και έκανόσε άμέσως. Η Μαροκινή το είδε κι' αυτό. Και μόλις ο νέος έστρεψε στο δρόμο του, έπρεπε ίσως στο τηλεγραφεσίο και τηλεγράφης στον Σαρκανό, Σαρακοόσα Σικελίας, μόνο μια λέξη: «Έλα!»

άραγε ίκανός ναλάβη έναν άμείλικτο άγώνα κατά του μαιραίου αυτού; Άιστανόταν τον έαυτό του άρκετά δυνατό, ώστε να κανονίσει δπως ήθελε τα ανθρώπινα πράγματα; Η δύναμη εκείνη κι' ή ήθικη άνεργητικότητα που χρειάζονται για να δαμάση κινείες το πεπρωμένο, δέν θα τον άγκατέλειπαν;
«Όχι! Θα άγωνισθ'! φώναξε. Μια τέτοια ένωση θάταν άπαίσιια, έγκληματική! Άν ο Πέτρος Μπάθου γίνεταν σύζυγος της κόρης του Τόρονθαλ και μάθαινε μια μέρα την άλήθεια, δέν θα μπορούσε πια να εκδικηθ' τον πατέρα του! Δέν θα του άπέμνε παρ' να σκοτωθ' από άπαλεισία! Γι' αυτό θα του τα πώ όλα!... Θα του πώ τι έκανε ή οικογένεια αυτή στη δική του!...»
Όπως θα θυμάται ο άναγνώστης, στη συζήτηση του με την κυρία Μπάθου, ο γιατρός "Αντεκιρτ είχε άποκαλύψει πως οι τρεις άρχηγοί της συνωμοσίας της Τεργέστης ύπηρξαν θύματα μιας μυσάρης μηχανορραφίας, που του την είχε γνωστοποιήσει ή άκριτομυθία ενός από τους φύλακες του φρουρίου του Πιζίνου. Ξέρουμε άκόμα, πως ή κυρία

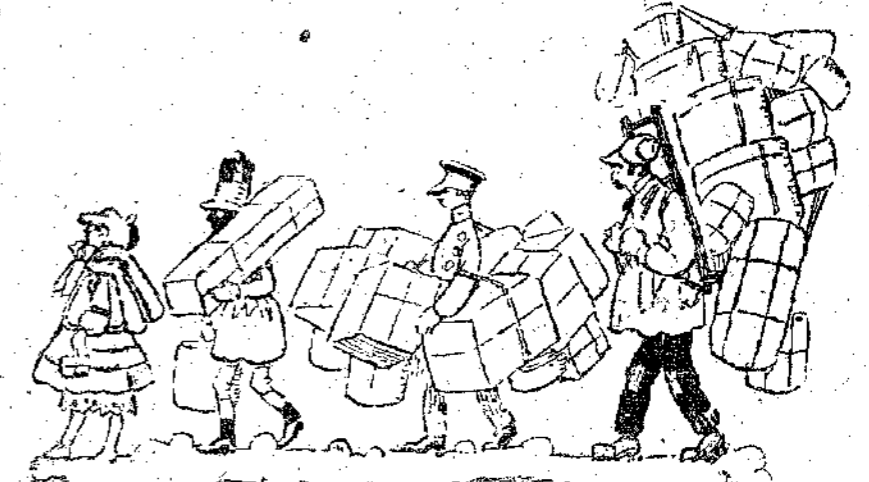
Μπάθου, για όρισμένους λόγους, δέν είχε πεί άκόμα τίποτα σχετικό με την προδασία αυτή στο γιό της. Άλλωστε, δέν έγνωριζε τους άποτουργούς. Άγνοούσε πως ο ένας άπ' αυτούς, πλούσιος και με όποληψη, έμνε στη Ραγούζα, σε μικρή άπόσταση από το σπίτι της, στην Ίδια συνοικία του Στραντόνε. Ο γιατρός δέν της είχε π' ή τα όνόματά τους. Γιατί; άσφαλώς, επειδή ή ώρα να τους άποκαλύψει δέν είχε έρθει άκόμα. Τους ήξερε όμως. Ήξερε πως ο Σύλλας Τόρονθαλ ήταν ο ένας από τους προδότες αυτούς κι' ο Σαρκανό ο άλλος. Κι' άν δέν της είχε έμπιστευθ' τα όνόματά τους, είναι γιατί όπολόγισε στη συνδρομή του Πέτρο Μπάθου, είναι γιατί ήθελε να προσεταιρισθ' τον γιό στο έργο της δικαιοσύνης που θα τιμωρούσε τους δολοφόνους του πατέρα του, και να εκδικηθ' μαζί του τους δύο συντρόφους του, τον Λαδίσλαο Ζάθμαρ και τον Ματθία Σάντορφ. Και να τώρη, που δέν μπορούσε να τα π' ή όλ' αυτά στον γιό του Στέφανου Μπάθου, χωρίς να τον χτυπήσει κατάκαρδα!...

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ — ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'
Τα σόμια του Καντάρου
«Έτσι, το πεπρωμένο που παίζει κυριαρχικό ρόλο στα γεγονότα του κόσμου αυτού, είχε συνενώσει στην Ίδια πόλη την οικογένεια Μπάθου και την οικογένεια Τόρονθαλ. Κι' όχι μόνο τις είχε συνενώσει, αλλά και τις είχε προσεγγίσει, άφοι κι' οι δύο τους κατοικούσαν στην Ίδια συνοικία του Στραντόνε. Έπειτα, ή Σάβια Τόρονθαλ κι' ο Πέτρος Μπάθου είχαν ιδιωθ', είχαν συναντηθ', είχαν άγαπηθ'—ο Πέτρος, ο γιός του ανθρώπου που μια κατάδοση τον είχε σταλεί στο θάνατο, κι' ή Σάβια, ή κόρη του ανθρώπου εκείνου που όπηρξε ο καταδότης! Νά τι σκεφτόταν μόνος του ο γιατρός "Αντεκιρτ, μετά την άναχώρησή άπ' τη «Σαβαρένα» του νεαρού μηχανικού.
«Κι' ο Πέτρος έφυγε γεμιστός έλπίδες, έλεγε μέσα του, και τις έλπιδες αυτές, που δέν τις είχε άκόμα, του τις έδωσα εγώ!» Ήταν

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γ.—'Αντωνία ή Κοκέττα

1.—'Αγαπητά μου παιδάκια, τον περασμένο χρόνο σας διηγήθηκα την ιστορία του άγοριών, του Νίκου, που ήταν λαίμαργος, φαγάς, και για αυτό τον έλεγαν Φαταούλα, του γιού Γιάγκου, που ήταν φοβερός φυ-

λάιμαργος. Κι' οι δύο όμως, άφοι έπαθαν πολλά άπ' το ελάττωμά τους, στο τέλος το έκαψαν κι' έγιναν καλά παιδιά σαν και σας. Σήμερα, άρχίζω την ιστορία ενός μικρού κοριτσιού, με άλλο ελάττωμα—ένα ελάττωμα που κάνει γελοίες και μεγάλες κοπέλλες, μα πιο πολύ μια κοπελίτσα όχι μόλις χρονών σαν την Άντωνία Χρυσομάλλη.
Στην ήλικία αυτή, τα κορίτσια είναι άπλά, δέν τα νοιάζει για λούσα και κοιτάζουν μόνο τα μαθήματά τους και τάδωα τους παιχνίδια, κι' όχι

πώς θα ντυθούν, πώς θα χτενιστούν, πώς θα επιδειχθούν στον κόσμο. 'Η Αντωνία Χρουσμάλλη αυτά μόνο κοίταζε. Από μικρή, ήταν φιλόσοφη, κοκέττα, όπως την έλεγαν στο σπίτι της. Όλο μπροστά στον καθρέφτη βρισκόταν. Τό ντύσιμά της, το χτενισμά της, το έκανε ζήτημα. Χαλούσε τον κόσμο όταν της έλεγαν πως έπρεπε να φορέσει αυτό το φουστάνι, ενώ εκείνη ήθελε να φορέσει 'έν' άλλο, ιδιαίριστο. «Όχι, Αντωνία παιδί μου, δέν βάζουν μεταξωτά σε μια έκδρομή. Βάλε το λινό σου, βάλε το τσιτάκι σου.—Όχι, αυτά δέν μ' αρέσουν. Το μεταξωτό μου θα βάλω!—Θά γίνης γελοία.—Όχι, όταν ντύνομαι όφρατα, πλούσια, με θαυμάζουν και με ζηλεύουν».

Αυτή την ιδέα είχε η μικρή Αντωνία. Κι' ήταν ικανή να βάλει ένα φόρεμα για χορό, για γάμο, για βαφτίσι, στον πρωινό περίπατο, και μάλιστα στην έξοχή! Τα λούσα, οι καλές φάρτες, τα μαγαζιά της μόδας, ήταν ή μανία της. Τάβλεπε ακόμα και στον ύπνο της. Κι' 'έν' από τα πιο συνηθισμένα όνειρα της Κοκέττας, ήταν πως έβγαине με μεγάλη τουαλέττα και γεμάτο πορτοφόλι, τριγύριζε τα μαγαζιά κι' αγοράζε, αγοράζε, αγοράζε... Κι' όταν στο τέλος αποφάσιζε να γυρίση στο σπίτι της, την ακολουθούσε δλόκληρος στρατός από ύπηρετες των μαγαζιών φορτωμένους τα ψώνια της, πακέτα, πακετάκια, θήκες, καπελλίθρες, με ύφασματα, κορδέλες, έτοιμα φορέματα, καπέλα, φτερά, μωριδιές, κρέμες, πούδρες, ό,τι πητε. «'Α, κρέμα! ήταν όνειρο!» έλεγε όταν ξυπνούσε. Κι' αλήθεια, στον ύπνο της, 'έν και ήταν πλουσιοκόριτσα, ή Αντωνία ή Κοκέττα είχε πολύ λιγώτερα πράγματα απ' όσα έβλεπε στον ύπνο της...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΓΑΛΟΣ

Αγαπητοί μου,

Π'Α χρόνια πριν από τον πόλεμο. Έπλησίαζαν πάλι οι μεγάλες γιορτές, Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Θεοφάνεια... Ένα πρωί, στη γειτονική μας οδό Σωκράτους—πριν γίνη κι' αυτή αδιάβατη από την επέκταση της 'Αγοράς σ' όλους τους γύρω της δρόμους και σε άκτινα... μιλλιού—βρέθηκα μπλεγμένος μέσα σ' ένα μεγάλο, τεράστιο, καταπληκτικό κοπάδι από γάλους, κι' είδα κι' έπαθα να ξεμπλέξω. Γιατί οι γάλοι είναι και τα πιο κουτά ζωντανά του κόσμου. 'Αδύνατο να καταλάβουν και να παραμερίσουν για να περάσης. Όσο τους σπρώχνεις, όσο τους κλωτσάς, τόσο κολλούν ό ένας με τον άλλο, σε πυκνή μάζα αδιαπέραστη. Διηγήθηκα κάπου την άστεία αυτή σκηνή—στη «Διάπλασι»; άλλου; δέν θυμομαι τώρα—μιλώντας μόνο για την κουταμάρα αυτού του πουλιού, που ζεφώνειει διαρκώς τα θυμωμένα γλου-γλου του χωρίς λόγο, και που φουσκώνει κάθε τόσο και κατεβάζει τις φτερούγες του ώστε να σέρνονται χάμου, κι' ανοίγει την ούρα του βεντάγια κι' 'έκει ακόμα που δέν έχει τόπο ούτε για κλειστή...Για την αφθονία του δέν έκανα λόγο. 'Η αφθονία

των «ειδών» δέν ήταν τότε πράγμα να το προσέχουμε και να το θαυμάζουμε. Ένα κοπάδι από χιλια κεφάλια γάλους ή αρνιά, που έφραζε τους δρόμους της 'Αθήνας, ήταν θέαμα πολύ συνηθισμένο τις παραμονές των μεγάλων γιορτών, όπως και μια ατέλειωτη σειρά από μεγάλα φορτηγά γεμάτα σφαχτά ως άπάνω, ή ένα αληθινό βουνό από κουραμπιέδες, μελομακάρονα, τσουρέκια, πήτες, σ'ε κανένα μαγαζι της 'Αγοράς. Σήμερα είναι άλλο. 'Η παλιά αφθονία έλειψε. 'Αντι για χιλιόκεφαλο κοπάδι γάλους, δέν βλέπουμε πια στους δρόμους παρά κάτι μικρά, από πέντε-δέκα κεφάλια το πολύ. Κι' ακριβώς ένα τέτοιο συναπένθημα μ' έκαμε τις προάλλες να θυμηθώ, για την αντίθεση, το τεράστιο προπολεμικό κοπάδι που μ' έμπλεξε τότε στην οδό Σωκράτους κι' είδα κι' έπαθα να ξεμπλέξω...

Και τι ακριβώς οι λιγοστοί κι' αδύνατοι αυτοί γάλοι! Για να αγοράσω έναν, και το μικρότερο, να τον θρέψω μερικές ημέρες με καρδιά για να παχύνη, και να τον μαγειρέψω με τη γέμισή του, τις πατάτες του και τάπαραίτητα μακαρόνια—'εστω και χωρίς τυρί—θέλω δλόκληρη περιουσία, που ασφαλώς δέν την έχω. 'Τι θα κάμω λοιπόν; Γίνονται Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά χωρίς γάλο στο γιορτινό τραπέζι; Καταλαβαίνει κανένας, χωρίς γάλο, πως γεννήθηκε ό Χριστός, ή πως ήρθε ό 'Αη-Βασίλης με το νέο χρόνο; Κι' 'εγώ σ'ας λέω πως γίνονται! Μπορεί

να μη γίνονται άλλη φορά, όταν είχαμε αφθονία και φθηνία, όταν κι' ό φτωχότερος οικογενειάρχης μπορούσε να αγοράσει το γάλο του μ' ένα τα παρεπόμενα. 'Αλλ' από τότε περρασε καιρός, ή κατάσταση με τον πλέμο άλλαξε, κι' οι περισσότεροι άνθρωποι συνήθισαν τη στέρηση, όχι μόνο του χριστουγεννιάτικου ή πρωτοχρονιάτικου γάλου, αλλά και πολλών άλλων, ακόμα πιδ' αναγκαίων πραγμάτων. 'Η ιδέα παίζει κι' 'εδώ το μεγαλύτερο ρόλο, κι' όμα βγή μια φορά ή ιδέα—«για το καλό», «συνήθεια», «παράδοση» κτλ.—δέν βαρύνετε! γίνονται Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά και με λίγο μωσχάρι, και με λίγο αρνί, και με λίγο χοιρινό, φρέσκο ή κονσέρβα, ακόμα και με μια σκέτη μακαρόνια, χωρίς τυρί... Για σκεφθήτε πόσοι και πόσοι στον κόσμο δέν είχαν ούτε αυτό! 'Ας μη είμαστε εγωιστές κι' απαιτητικοί, 'ας μην τα θέλουμε όλα, κι' 'ας συμμορφωνόμαστε με την περίπτωση, δοξάζοντας το Θεό που μας αξίωσε να ζήσουμε ακόμα ένα χρόνο, και να ιδούμε την ανατολή του 1944 με υγεία και μ' 'ελπίδα.

'Αλήθεια, μόνο χωρίς αυτά τα μεγάλα αγαθά δέν γίνονται Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά. Κι' όταν έχουμε υγεία κι' 'ελπίδα για το μέλλον, πρέπει να μαστε και πολύ εύχριστιμένοι. Σεις μάλιστα, τα παιδιά, έχετε ακόμα ένα αγαθό, που μπορούσε και να το στερηθήτε, μα ό Θεός δέν το θέλησε: τη «Διάπλασι» σας, το αγαπημένο, το απαραίτητό σας περιτικό. Με «Διάπλασι» γιορτάζατε Χριστούγεννα, με «Διάπλασι» γιορτάζατε σήμερα και Πρωτοχρονιά. Δέν είναι βέβαια πολλή, συγχή, αφθονη όπως άλλοτε, αλλά είναι αρκετή για την περίπτωση και μπορείτε να 'ελπίσετε, πως κάποτε θα ξαναγίνη όπως ήταν.

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ

Λές στα φτερά μιας μουσικής σαν άσπρα περιστέρια τα καρβάνια σε' ανοιχτά περνούνε, π'άνε π'όμοιο, Σφιχταγωγμένες στο γαλό, πλεμένες απ' τα χέρια, Χορεύουν οι ψαρόβαρκες στο μελτεμιό το ήμα. Πιδ' και οι ψαράδες πλάγιασαν 'πάνω στα πλεμάτια τους ναυορίζε ή θάλασσα και τους χαϊδεύε ό άγέρας, Κι' 'άντι πια βάρκες βλέπουνε καθώς σφαλνούν τα μάτια, νεράιδες να χορεύουν στον ήχο μιας φλογέρας.

ΕΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΦΑΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΙΟΝΙ

Σιγά το χιόνι πέφτει...πέφτει...πέφτει... 'Αποός; Ένα λίγνο άρροσιέται. Με το δάχτυλο στο στόμα ένας μικρού- [λης] Κλαίει, και μια γιαγιά του τραγουδά: «Γύρω, δές, απ' το μικρό σου κρεββα- [τάκι], Πόσα ρόδα και κρίνα—ένας όμορφος [κηπος]!» Στον όμορφο κήπο κοιμάται ό μικρού- [λης]. Το χιόνι πέφτει σιγά... σιγά...σιγά... [Pascoli]

'Εθνικόν 'Ιδεώδες [Α]

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΣ ΜΠΟΥΝΑΜΑΣ

Η μητέρα μου άγγει νάρθη. Δέν θα τέλειωσε—φαίνεται ακόμα απ' τη δουλειά της! Κι' όμως την περιμένο! Δέν κοιμάμαι όπως τις άλλες φορές. Μόλις τα μάτια μου π'άνε να κλείσουν, πεπνέμα όρθός. Βάζω τα δυνατά μου. Σφίγγομαι. Δέν θέλω να με πάρει ό ύπνος... 'Απ' 'εξω περνάνε κάτι καρτίτσα κι' 'αγόρια. Τραγουδάνε χαρούμενα: Πάει ό παλιός ό χρόνος, 'ας γιορτάσουμε, παιδιά!

'Από καμιά διασεύδαση θα γυρίζουν. 'Εξακολουθούν να τραγουδάνε. 'Ασυναίσθητα αιγομουμουρίζω, και γώ, μαζί τους. Το 'εξω από το τραγουδάκι. Είναι πολύ όμορφο... 'Ο σκοπός όσο πάει και σβύνει... 'Ησυχία! Είμαι τελείως μόνος! 'Η λάμπα κεντρεί να σβύσει... Μέσ' στο μισοσκόταδο αναθυμίζω ένα σωρό μπουναμάδες που δ'αυτές τις μέρες. 'Αυτοκινητάκια, καρμιούζες, χαριτωμένους φασουλήδες κι' άλλα πολλά... Δέν χορταίνα να τα κοιτάξω. Είν' αλήθεια πώς ή καμμένη ή μητέρα μου δέν μπορεί να μ' αγοράσει τίποτ' απ' ό'α αυτά. Κι' όμως δέν με παράζει. Δέν ζηλεύει. 'Ο δικός μου μπουναμάς είναι πολύ πιο καλύτερος!... Το 'εξω! Είναι φτωχός! Είναι φτωχός αλλά μιλάει στην καρδιά... 'Η λάμπα έσβυσε τελείως. Προσπαθώ να την ανάψω... 'Η πόρτα ανοίγει. 'Η μητέρα μου είναι! Με φιλάει στο μάγουλο και μου ψιθυρίζει, «χρόνια πολλά παιδί μου!...» Κατορθάνω να της πω και γώ «χρόνια πολλά!». Με πνίγει ή συγκίνηση, τό παραπονο... Και τόρα ό μπουναμάς μου! Τόν περιμένο! Ένα φίλι! Πιδ' θερμό, πιδ' στοργικό απ' ό'α τ' άλλα! 'Αυτός είναι ό μπουναμάς της μητέρας μου! Για μένα δέν υπάρχει καλύτερος, ούτε και θά βρεθί. Μα πέστε και σεις, είναι ή δέν είναι στ' αλήθεια ζηλευτός! 'Όσοι δέν έχουν μητέρα θά νοιώσουν καλύτερα την αξία του... 'Ένα θερμό, μητρικό φίλι! 'Ο καλύτερος μπουναμάς... 'Ασκησιός [Α]

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

'Ηταν μια φορά—π'άνε από τότες πολλά χρόνια—ήταν μια πολιτεία μεγάλη, που την κατοικούσαν καλοί κι' εύλαβικοί άνθρωποι. Δούλευαν τη μέρα στα χωράφια τους, γύριζαν τ' απομείνημο τρώγοντας με πολλή όρεξη, σβόνοντας το δυνατό τους βασιλιά και λάτρειαν με κατανύξη το Θεό, κάθε Κυριακή στην εκκλησιά, με τα καλά τους. Ζούσαν λοιπόν έτσι, ειρηνικά κι' εύτυχημένα. Δέν είχαν μεγάλους πόθους παρά την όμόνοια και την αγάπη συνμεταξύ τους... 'Όσπου μια μέρα—παραμονή Χριστούγεννα—μερικά σκοτεινά και βαρεία σύννεφα άνάλυσαν σε φοβερό κατακλυσμό. 'Όλη τη μέρα κι' όλη τη νύχτα το νερό ρήμαζε την έρημη πολιτεία με τους καλούς ανθρώπους. 'Όμως οι κάτοικοι δέν χάσανε την πίστη τους, στο Σωτήρα, που θα γεννιόταν αύριο. 'Υπομονετικά και ήρεμα ύπόφεραν την καταστροφή δείχνοντας κι' ό'ας με τις πράξεις τους, τι θαύματα μπορεί να κάνει ή αγάπη για το δικαίον.

'Ο καθένας κοίταζε πως θα σώση τον πλησίον διαφερόντας για τον εαυτό του. Πέρασε έτσι φοιχτά όλη ή νύχτα ίσαμε την αύγη. Το νεό φως—λίγο στην άρχη—σταμάτησε και τη βασανιστική μύρα. Οι άνθρωποι κρατούσαν την αναπνοή τους, λαχταρώντας τη στιγμή που θα μπορούσαν να δοξάσουν τον καλό Θεό στην εκκλησία... Το θάμα έγινε! Το φως το λαμπρό της μέρας έφερε ξανά με τη γέννηση του Χριστού, την εύτυχία στους καλούς ανθρώπους, σκερπάντας τα λίγα σύννεφα που'χαν ξεχάσει να πούν το φοβερό θυμό τους.

...Την άλλη χρονιά τα σπαράξ έδωσαν δυό φορές περισσότερα γεννήματα κι' είδαν σιγμές και μέρες μεγάλης χαρής οι καλοί άνθρωποι που προπαντός πίστευαν. Πίστευαν τόσο πολύ κάπου.

Πρώτης 'Ηλιός [Β]

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Θυμάμαι κάποιον παλιό καιρό—ήτανε ό'λα τα χρόνια τότε—που ξύπναγα πρωί—πρωί άνήμερα τό Χριστούγεννα. Μου φόραγα τα «καλά μου», κάτι ναυτικά με άσπρα σειρήνια, με έπαιρναν απ' το χέρι και πηγαίναμε στην εκκλησιά. Μόλις περνάγαμε τό κατώφλι της στεκόμουνα έκκλητος, που να φανταζόμουνα στις άλλες τις γιορτές τόσον κόσμο, τόσα φάτα, τόσα κεριά. Μα εκείνο που μένει πάντα χαραγμένο στο μυαλό μου, σαν μια όμορφη παλιά εικόνα, είναι μια φάτην, μια μεγάλη φάτην στολισμένη με πυκνά μπαμπά-

κια ριγμένα έδδ κι' 'έκει. 'Ηταν ό 'Ιωσήφ, ή Παναγία, ό μικρός Χριστός και δίπλα οι φτωχοί βοσκοί κι' οι πλούσιοι μάγοι άντάμα κι' όι δυό για τό προσκύνημα του Σωτήρα.

Στό πλάι ήτανε και μια εικόνα, που με σήκωναν για να την άσπαστώ, 'ένα καντηλέρι, με πολλά κεριά. Οι μικρές τους φλογίτσες 'ώνονταν όσο μπορούσαν, θαρρείς για μια δέηση στον ούρανό.

Μου έπαιρναν μια μικρή λαμπάδα και την άναβα. Και τότε καθόμουνα ό'ρα πολλά με σταυρωτά τα χέρια και κοίταξα...κοίταξα...Κοίταξα χαρούμενος την κύρην μικρή γλιούσιτσα, και συνόδευα κουνώντας τό κεφάλι τό ρυθμικό κρότο που έκαναν οι σταλιές του κεριού πέφτοντας χάρου.

**

Θά πάω και φέτος στην παλιά 'έκεινη εκκλησιά, θ' άνάψω πάλι μια λαμπάριτσα, μα τόση τη φορά θάνα για μια παράκληση.

Δοξατίχνης [Β]

**

ΕΝΑ ΜΩΡΟ

'Ηταν πρωί σαν έσκυψα πάνω από την κούνια, κι' είδα ένα τόσο δά μικρό πλασματάκι. Κοιμόταν ξεγνοιαστο κι' όλόχαρο. Τα μαγουλάκια του ήταν κόκκινα σε ρόδο του Μάη και τα μαλλάκια του όλόσγουρα. 'Ετσι που μου φάνηκε όμοιο με τ' άγγελούδια που δείχνουν οι 'έγιες εικόνες να συντροφεύουν την Παναγία και τό Χριστούλη.

Μά και που τό θαύμαζα άνοιξε τό μαρουνδέλι τό ματάκια του, που ήταν γαλάζια κι' ήρεμα σε θάλασσα της χαρηνίης. Μια σιγμή με κοίταξε παραξενεμένο, σαν ένα περιεργό πλάσμα κι' ύστερα μου γέλασε γεμάτο κλωσίνη.

Κείνη τη στιγμή μια ήλιακίδα ήρθε απ' τ' άνοιχτό παράθυρο, έγειρε και φίλησε τό μικρούλικο. Κείνο θαμπώθηκε για λίγο. Μά γέγηρα ξεδάροσε κι' έσφιξε ματιά, πρώτα σ' όλο τό δωμάτιο κι' ύστερα 'εξω από τό παράθυρο, στα δέντρα του κήπου. 'Ηταν ή πρώτη του γνωριμία με τον άγνωστο κόσμο που άπλωνόταν 'εξω, τη ζωή.

Τά κοίταξε ό'λα καλά μια στιγμή και τους χαμογέλασε, γεμάτο 'ελπίδες κι' αγάπη για κάθε τι τ' όρατο και τό καλό. 'Υστερα έγειρε τό κεφαλάκι του και ξανακοιμήθηκε. 'Ισως θά όνειρευόταν την όμορφη και γεμάτη χαρής ζωή... —'Αχ νάμουνα σαν κείνο...

'Υμνός [Β]

**

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μαμά.—'Αναψε, Τώνη, τό ήλεκτρικό, είναι από τη δεξιά σου μεριά. Τώνης.—Μα που μωρό να βρω τη δεξιά μου μεριά μέσα στο σκοτάδι;

'Αδμνος

**

—Θέλω, δώσε μου ένα έκατοστά-οικο. —Δέν έχω, χαλασμένα, παιδί μου. —'Ε, καλύτερα που δέν θά 'ναι χαλασμένο. 'Ο κουλούρος τό προτιμάει γερό. Δοξασμένος Πολιμειτής

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι νέοι συνδρομητές, όσοι θέλουν να λαβρίουν μέρος στην κίνηση του περιοδικού—'Αλληλογραφία. Διαγωνισμός κλπ.—πρέπει να γράψουν από το γραφείο μου τον «Οδηγό του Συνδρομητή της Διαπλάσεως» (τιμήται δρ. 3.000). 'Επειδή όμως ο 'Οδηγός αυτός είναι παλιός και σε μεταξύν έγιναν πολλές τροποποιήσεις. Δημοσιεύω εδώ τις κυριώτερες.

Τα 'Έτος (και ο Τόμος) της «Διαπλάσεως» αρχίζει τώρα την 1 Ιανουαρίου. Η τιμή της συνδρομής ορίζεται κατά Τριμήνια. Για την Α' Τριμήνια του 1944 (Ιανουάριος—Μάρτιος) είναι δρ. 25.000. 'Εξάμηνης και ετήσιας συνδρομής απαράδεκτες. Τιμή του δικοσελίδου φύλλου δρ. 2.500 (του δωδεκασελίδου και δεκαεξασελίδου αναλόγως).

Η 'Αλληλογραφία. Η Διάπλασις άπαντά έκκενός (με χωριστό παράγραφο) μόνο ο' όσους άναγκασύν ζητήματα πού ενδιαφέρουν όλους. Στους άλλους άπαντά συντομότερα στη στήλη «'Ρεαλισ 'Επιστολές», και ο' όσους έχουν μόνο παραγγελίες, στη στήλη «'Η Διάπλασις αποδέχεται».

Τα Ψευδώνυμα. Δικαιώματα έγκρίσεως Ψευδώνυμου δρ. 2000. Κάθε συνδρομητής ή αδελφός του μπορεί να παίρνει μόνο δύο ψευδώνυμα τον χρόνο. Τα ξενικά άπαγορεύονται. Η ίσχύς όλων των ψευδώνυμων του χρόνου λήγει την 31 Δεκεμβρίου. ('Εξαρκειακάς ή ίσχύς των έγκριθέντων κατά το 1943 θα λήξει την 30 Ιουνίου 1944. Έως τότε, κανένας δεν είναι υποχρεωμένος νάναυώση το παλιό του ψευδώνυμο· μπορεί όμως να το αφήσει για να πάρη άλλο).

Μικρά 'Αγγελία. Η τιμή και οι λοιποί όροι της δημοσιεύσεως Μικρών 'Αγγελιών, πού αλλάζουν συχνά, θα δημοσιεύονται κάθε φορά στην έπιπε φαλλίδα (δηλ. κάτω από τον τίτλο «Μικρά 'Αγγελία»).

Σελίς Συνεργασίας Συνδρομητών. Κομμάτια για την Σ. Σ. έχουν το δικαίωμα να στέλνουν μόνο όσοι έχουν ψευδώνυμο έγκριμένο (και πάντα έννοείται, συνδρομητής ή αδελφός των). Όσα έγκρίονται, δημοσιεύονται με μη σειρά τους, και όσο επιτρέπει ο χώρος, εκτός όσον είναι μεγαλύτερα από μισή στήλη. Μόνο από ένα κομμάτι μπορεί να στείλη καθένας και μόνο ένα το 13η δημοσιευμένο ή στις άπορεύσεις, πού δημοσιεύονται κάθε τόσο στην 'Αλληλογραφία, να στείλη άλλο.

Το Πένταθλον. Έχει διακοπεί, αλλά ξανάρχισε να γίνεται τακτικά κατά διετία. Πέρην δημοσιεύθηκαν τόποτε, λέσματα του Πεντάθλου 1942—43. Φέτος θα δημοσιευθή ή προκήρυξις του Πεντάθλου 1944—45. Σ' αυτήν οι νέοι συνδρομητές θα ίδουν τους όρους.

Τα Βραβεία. 'Επειδή αυξάνουν ολοέν, με τις αυξήσεις της συνδρομής, τα βραβεία των διαφόρων διαγωνισμών θα ορίζονται εάσποτε στην προκήρυξη κάθε διαγωνισμού, όπως και οι άλλοι όροι όταν αλλάζουν (δίκαι: π. χ. στη σημερινή προκήρυξη του Διαγωνισμού Λύσεων δημοσιεύεται ο νέος τρόπος της άπονομής των Βραβείων στους λύτες).

Τόμος «Διαπλάσεως»: Β' Περίοδου, μόνον άδειο, πωλούνται δρ. 70.000 ή δρ. 80.000 έκαστος, κατά τον Τόμο. (Κατάλογος και Τιμολόγιο δημοσιεύονται συχνά).

Μικρά Μυστικά, το τετράδιο δρ. 3.000. Ανοσάχρατο, ή δεσμίδα δρ. 2.000. 'Αλλαγή Δευτερεύσεως (νέα ταινία) δρ. 1000. Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

302ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αυτών τον χρόνο, θα γίνουν μόνο δύο Διαγωνισμοί Λύσεων, ένας κάθε εξαμήνια. Ο 302ος είναι της Α' εξαμήνιας του 1944, δηλαδή για τις λύσεις των Πνευματικών 'Ασκήσεων πού θα δημοσιευθούν από το σημερινό φύλλο ως το τελευταίο του Ιουνίου.

Λύσεις εκ κοινού δεν είναι δεκτές. Όσοι επιθυμούν να διαγωνισθούν, πρέπει να γράψουν από τα γραφεία μου μία δεσμίδα Ανοσάχρατο—έχει 20 φύλλα και τιμήται δρ. 2000—και ναρχίσουν να μου στέλνουν τις λύσεις τους (όσες βρίσκουν, δεν είναι ανάγκη όλες). Η προθεσμία πού αναγράφεται σε κάθε φυλλάδιο είναι τυπική. Όσο δε θα έχουν δημοσιευθεί, οι λύσεις κάθε φυλλάδιου θα είναι δεκτές και μετά την προθεσμία.

Μόνον ένας φυλλάδιος λύσεις πρέπει να γράφονται σ' ένα φύλλο λυσάχρατου. Περισσότερων μαζί δεν επιτρέπεται. Μπορεί όμως να στέλνουνται πολλά λυσάχρατα μαζί σ' ένα φακέλλο κι άνοικτό, σαν έντυπα, για να πληρώνουν λιγότερα ταχυδρομικά—άρκει να μην έχουν δημοσιευθεί οι λύσεις πού περιέχουν.

Οι διαγωνιζόμενοι χωρίζονται σε δύο τάξεις: τη Μεγάλη, για τους από 15 ετών και άνω—καθώς και όσους δεν σημειώσουν ηλικία στα λυσάχρατα—και τη Μικρή, για τους από 14 ετών και κάτω. Σε κάθε τάξη, τα Βραβεία άπονέμονται ως έξης: Το Α' Βραβείο το παίρνει όποιος έχει τις περισσότερες λύσεις. Αν δύο ή περισσότεροι έχουν τον ίδιο αριθμό άριθμό, τότε το παίρνει ένας με κλήρο κι οι άλλοι βγαίνουν Ισοτίμοι, μαζί με όλους εκείνους πού έχουν το όρισμένο από τον 'Οδηγό ποσοστό Λύσεων για Α' Βραβείο: Με τον ίδιο τρόπο άπονέμονται και τα δύο Β' Βραβεία, και τα τρία Γ', μεταξύ εκείνων πού έχουν το όρισμένο από τον οδηγό ποσοστό για Β' ή για Γ' Βραβείο. Έσοχη άπονέμονται σε κάθε λύση ένα για κάθε του 10 λύσεις ή κλάσμα (π. χ. αν έχη 114 λύσεις, θα πάρη 12 Έσοχη). Τα Έσοχη 'Επιμοής, πού δίδονται ως τώρα για να έπιμένουν οι λύτες να στέλνουν, και να μη σταματούν ύστερ' από λίγων φυλλαδίων λύσεων, καταργούνται.

Οι βραβευμένοι με Α' Βραβείον Λύσεων έχουν άμοιρή δρ. 2000, εις είδος από το γραφείο μου, με Β' Βραβείο δρ. 1000, και με Γ' Βραβείο δρ. 500. Το ίδιο κι οι Ισοτίμοι Α', Β' και Γ' Βραβείου. (Αν θέλη κανένας είδος μεγαλύτερας άξιας, πληρώνει τη διαφορά). Μόνο φωτογραφίες βραβευμένων δεν δημοσιεύονται πρής το παρόν, γιατί και το μικρότερο κλισέ στοιχίζει τώρα δεκάδες χιλιάδων.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι, 42 δδης Εβρουαίου την 9 Ιανουαίου 1943

ΑΓΑΠΗΤΑ μου παιδιά, σας εύχομαι ευτυχισμένο το Νέο Χρόνο. Είδη το 1944 να φέρη κι' εκείνο πού ποθούν όλα τα παιδιά γενικά, κι' εκείνο, το άτομικό, το ιδιαίτερο, πού ποθεί χωριστά το καθένα. Το πρώτο είναι ή Ειρήνη, ή κοινός πόθος μεγάλων και μικρών. Το δεύτερο δεν το ξέρω, το έχετε σας. 'Αλλά σας το εύχομαι, όπως άπάνω—κάτω και στην έκκλησία όταν λένε: «και έν έκαστος κατά δίκαιον έχει...».

Εύχαριστώ άπ' την καρδιά μου τα Διαπλοσούπια πού μ' επισκέφθηκαν την Πρωτοχρονιά, ή μού έστειλαν γράμματα, κάρτες, άκμα και γλυκά. Τα εύχαριστώ επίσης κι' ο κ. Φαίδων. Και του χρόνου, με όγεια και με χαρά!

Εύχαριστώ άκόμα τα Διαπλοσούπια πού με τόση προθυμία άναυώσαν αυτές τις ήμέρες τη συνδρομή τους για την Α' Τριμήνια του 1944. 'Επίσης, ως το τέλος αυτού του μηνός, να την άναυώσουν κι' οι έπιλοποι, κι' έτσι να εξασφαλισθή ή έκδοσή μου όπως την εκάονισα τώρα. Εκ λαθή δυο δωδεκασελίδια, πού ίσοδυναμούν με τρία δεκασελίδια, κατά μήνα. Στο προηγούμενο σας έγγηχησα γίαι, πρής το παρόν, δεν μπορώ να έκδοω από ένα δεκασελίδο καθ' έβδομάδα. 'Αργότερα, ίσως...

Από τον Τόμο πού 1943, περνούν ο' αυτόν, καθώς βλέπετε, και τα δυο μεγάλα μου μυθιστορήματα, για να τελειώσουν, ή «'Ανεργία» και το «'Αγίων Μαρτύρων αίμα». Αν να μπορούσαν να τα παρακολουθήσουν κι' οι νέοι συνδρομητές, δημοσιεύω στο σημερινό φυλλάδιο από μετά έκτινή περίληψη των προηγούμενων του καθενός. Συνεχίζονται επίσης και τα «'Ερτά παιδιά, καθένα με το έλάττωμά του» της Κυρά Μάρδας. 'Αλλά ή το άνάγνωσμα αυτό των μικρών δεν χρειάστηκε περίληψη, γιατί άποτελείται από αυτότελες κι' άνεξάρτητες ιστορίες, και καθένας μπορεί να διαβάση την «Κοκίτητα» πού αρχίζει σήμερα, χωρίς να έάρη τον «Φαταούλα» και τον «Φιλάρητρο» πού δημοσιεύθηκαν πέρην.

Τάποτελέσματα των Έσοχων πού 1942 θα δημοσιευθούν πούλο προσηώς. Τώρα πρέπει να μου στείλατε Σημείωση των Έσοχων πού πήρατε στους Διαγωνισμούς του 1943, ο' εκείνους δηλ. πού δημοσιεύθηκαν τόποτελέσματα τους από το πρώτο φυλλάδιο του Ιανουαρίου ως το τελευταίο του Δεκεμβρίου. Έπερε από τον 'Οδηγό πώς πρέπει να είναι γραμμένη ή Σημείωση αυτή, άπαραίτητη για όσους θέλουν ν' αναφερθούν μεθόδιο σ' άποτελέσματα. 'Επίσης, στην έξαγωγή των άποτελεσμάτων αυτών θα με βοηθήσουν πούλο όσοι θα έχουν την καλοσύνη να μου στείλουν, μαζί με την άτομική τους Σημείωση, και Γενική Στατιστική των Έσοχων πού 1943. Έχουν καιρό να έργασθύν ως το τέλος Μαρτίου.

Για την παράταξη της Ισχύος των Ψευδώνυμων πού 1943, και για την έξακολούθηση της δημοσιεύσεως Πνευματικών 'Ασκήσεων από τις Συλλογές πού 1943, γράφω άλλο.

Ο "ΠΟΡΟΛΑΡΟΣ."

Όπως άνήγγαλα στο προηγούμενο, το παλιό αυτό έργο πού κ. Ξενοπούλου—κι'

έν από τα καλύτερά του—άνεβάθηκε στο θάνατο Μαρίας Κοτοπούλη με μεγάλη πολυτέλεια σκηνογραφικών κι' άνδυμασιών, στις 15 π. Δεκεμβρίου, κι' έτημέσεως έπιτυχία κυριολεκτικά «άνω προηγουμένου». Οι θριαμβευτικές παραστάσεις του έξακολούθησαν από τότε ως σήμερα, και καθ' όλα τα τεκμήρια, θα έξακολούθησουν όλο τον Ιανουάριο, Ισως και μέρος του Φεβρουαρίου. Μαθαίνα πώς τα μεγάλα Διαπλοσούπια λογαριάζουν να πάνε όλα μαζί σε καμιά άπογευματινή, και να παρακλήσουν τον άγαπητό τους συγγραφέα να παρευρεθή στην παράσταση αυτήν, για να τον χειροκοπήσουν... αυτό πρσώπως. 'Οπόσο πολλά Διαπλοσούπια θα δεν βρουν να περιμένουν, βίτερ' άπ' όσα άκούγαν και διαβάζαν για το έργο, και πηγαν, το είδαν, και μού γράφουν σήμερα μ' ένθουσιασμό.

Έχω μπροστά μου κάμποσα παλιά γράμματα—του Νοέμβρη, πού 'Οκτώβρη, και πού παλιά άκόμα—πού άρχισα να τα έκτελειω και θέταν πού παράκαμνο να τους άπαντήσω σ' όσα μού γράφουν. Τάναφέρω άπλως για να ξέρουν οι άποσταλείς πώς τα έλαβα, τα διαβάσα με μεγάλη εύχαριστηση κι' έφέτελεσα τις παραγγαλιές τους. Είναι οι έξης: Πυρπολιτής και Κεφαλλονιόπουλο (μ' έπιταγή δρ. 3,200), 'Αρκτοόρος (μ' έπιτ. δρ. 6000), 'Ανοϊδιάνο 'Ονειρο (μ' έπιτ. 2.600 δικό σου είναι το ψευδώνυμο), Μικρό Πατριόπουλο (μ' έπιτ. δρ. 2000), Σουζάνη (μ' τρέψ έπιτ. το δλον δρ. 12.000), 'Ιωάννης Σολωμός (μ' δύο έπιτ. το δλον δρ. 8.000) το ψευδώνυμο Μικρός Τζάνης δεν είναι δικό σου, να στείλεις άλλο), Κλαίλια (αυτό σού άπέρινα), Χιονομένος Ταυτοτός (μ' έπιτ. δρ. 1000), Τεσλή 'Απαλαργία (μ' έπιτ. δρ. 15.000), 'Απόστολος 'Αληνόπερας (μ' έπιτ. δρ. 3.000), 'Ιωνικός 'Ασπής (μ' έπιτ. δρ. 9.500) ο Τόμος πού 1918 είναι έξηνητήλιμνος), Κωνστούλα Κονιερζή (μ' έπιτ. δρ. 17.000, να στείλεις άθροισμα να παραλάβη τους τόμους σου από το γραφείο, γιατί ταχυδρομικός δεν στέλνουνται). Τάνας Ρουμελιώτης (δυο γράμματα κι' έπιτ. δρ. 66.000), Φοίνιξ (μ' έπιτ. δρ. 7.000, και σ' να στείλεις κάποιον να παραλάβη τον τόμο σου), Αίσσα Σταθή (μ' έπιτ. δρ. 1000, το ψευδώνυμο πού έπροτεινεις το έχω άλλη' σού έστειλα λίμο), Νίνος Θεοδόρου (μ' έπιτ. δρ. 8.000), Νικόλαος Κ. Καραβάνος (μ' έπιτ. δρ. 6.000), Νίκος Γ. Κουζής (μ' έπιτ. δρ. 19.000 κι' άλλη δρ. 4.000, τους τόμους να στείλεις να τους παραλάβεις).

Παρακάτω άπαντά μόνο σε γράμματα του Δεκεμβρίου.

Λογοτέχνη, κι' όλοι σας οι ένδοξοί μου, έχουν μαζευθή τόσο έγκερμένα κομμάτια πού περιμένουν από μήνας να δημοσιευθούν, ώστε σκεπτόμαι να τάφήσω και να μη δημοσιεύω πιά παρά και νόβρια. Πάντως, δεν τάποφάισα άκόμα. Θα λογαριάσω, θα μετρήσω και θα σας πω. Ένοείται καλά πώς και την άνομαλία αυτή, την έπερε ή άναγκαστική έξαριση των φυλλαδίων μου κι' ή στενότητά πού χώρος. 'Αλλά και στέ έξης δεν θα μπορώ να δημοσιεύω παρά δυο το πολύ Σελίδες Συνεργασίας κάθε μήνα, ένω άλλοτε έδημοσιεύα τέσσερις και πάντες.

Η δίαπλασις άποδέχεται τους φίλους της: Ναύτην πού Αιγαίου και Πηγαίων ('Ασκήσεις για δημοσίευση δεν είναι τώρα δεκτές) διαβάστε τη δήλωση

vs και άποκλεισμένος δυο σχεδόν χρόνια. Κι' ο κ. Ξενοπούλος διάβασε το γράμμα πού πού έστειλες και το βρήκε υπερβολικά άπαισιόδοξο. Τα πράγματα δεν είναι τόσο τραγικά. Πρην βγή άκόμα το πρώτο τούτο φυλλάδιο, γράφηκαν κι' άναυώσαν τόσο όσοι ίσως ποτέ. Και καταλαβαίνει καθένας τι σημαίνει αυτό...

Αουδοβίνα, το μυθιστόρημα αυτό πού κ. Μυριθήλη «'Ο Βασιλης ο 'Αρβανίτης», πού ένα κεφάλαιο του, για το σπιτόφδο των Μαρούδων, πρωτοδημοσιεύσα άγώ, βγήκε πρής όλίου σ' ένα κομμάτι το βιβλίο, 'Εγγής έπίσης και ή «'Αιολική Γ'» πού κ. Βενέζη πού το πρώτο της μέρος είχε πρωτοδημοσιευθή στη «Νέα 'Εστία». Είναι τα δυο άνώτερος λογοτεχνικά βιβλία από τα όσα πού φάνηκαν τελευταία.

'Ρεαλισ 'Επιστολές μού έστειλαν και οι έξης: 'Αρκτοόρος (έφέτελεσα, καθώς βλέπετε παραπάνω, και τις πού καλές σου παραγγαλιές) χαιρω πού λαβαίνεις δη' όμη σου τις περιπτώσεις κι' είσαι εύχαριστημένος κι' από το λίγο πού μπορώ να σας δίνω' 'Αύρα (εύχαριστώ για τα καλά λόγια' τα κομμάτια σου θα τα διαβάσω με τη σειρά τους' να, να μού μιλάς έλευτερα, να μού τα λές όλα, σ' να μου κητέρα σου) 'Ασπερ Καταργείται (σ' ό έστειλα όλα τα φυλλάδια μετά το δο, και στέ έξης θα τα λαβαίνεις τακτικά στη νέα σου διαδουχη: έλπίζω τώρα να μού έναγράψης γρήγορα) Μελαχροινή 'Ελληνοπούλα (μ' να, το έξρω πώς χαρά σ' ός προέβει κάθε φυλλάδιό μου' άρα πάρε θ' σ' ός άρεσε πούλο το Χριστουγεννιάτικο, κι' άκόμα περισσότερο θ' σ' ός άρεσε το σημερινό δωδεκασελίδο πού έχει άπ' όλα' και στέ έξης έτσι θα είναι, περιεκτικό κι' όρωτο, το φυλλάδιό μου γράφε μου.) Λουλουδένια Αδύη (ή λογοτεχνική μας γλώσσα είναι σήμερα ή δημοτική άλλ' αυτό δεν σημαίνει πώς κι' όταν έπιτέμα, πρέπει να λέμε «της βραδύσεως» της Διαπλάσεως, όπως τάχαμε συνήθειο' μόνο, όταν γράφουμε κάτι λογοτεχνικό—ποίηση, διήγημα—ή κατά το δυνατό έμοιωμορφία είναι άπαραίτητα' γι' αυτό, σ' ένα ποίημα π. χ. μπορεί να ιδέη και το δημοτικό τύπο «βράδύσεως» κατά το «βρόσης») Βασναροδά (έτσι είναι, πάντα έπιθυμεί κανείς την ήλικία πού δεν έχει' τόπαζόμα και θετο κι' άνοφία και το'ς εύχαριστώ πού δεν πούουν ν' μάγαποδν και ν' με διαδίδουν κι' έννοια σου, το όρωμο μου, σου κι' αν σ' αναμνή τα βιβλία, δεν τον σταματώ πού) Προπομμένη Τεμπέλα (σήμερα β'ν έχω τόπο ν' άπαντήσω στις τόσες σου έρωτήσεις. ίσως στέ άρχόμενος).

Φωνήεν = Φωνήεν
* * * = Επύρωμα
* * * * = Νήσος πού Αιγαίου
* * * * * = Το στρώνας για μου
* * * * * * = μνηστής. Γάλλος μυθογράφος. Οι σταυροί καθένας άργονυτής. Φιλοταλιτής

5. Κρυπτογραφικών
1 2 3 4 5 6 = Όροσειρά
2 1 5 1 3 4 6 = Νύμφη
3 1 2 5 1 = Κράτος Εθνοπαϊκόν.
4 2 3 4 5 1 = Πτωχεία
5 2 3 5 1 6 = Κράτος άσιτικόν.
6 1 2 5 6 = Έδλον.

Παροδίτης
8.—10. Μαγικό Γράμμα
Τη άναλλαγή ενός γράμματος εις έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλλου, κάνιντε το αυτό, να σχηματισθούν άνευ άναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

αίθος, ναός, άρμός, μονάς, αδός
Ζεύς της Δωδώνης

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Μελαχροινή 'Ελληνοπούλα κ. (ΜΦ) 'Ανθισμένο Ζουμπούλι κ. (ΓΦ). 'Ηρος της Σπάρτης κ. (ΓΖ). Περιοιωπούλα κ. (ΜΚ). 'Αετιδεις δ. (;;) Χιονούλα κ. (ΕΚ). Κοκυλάκι κ. (ΜΓ). Μυρούλα κ. (ΘΦ). Μικρός 'Ασυνόμος. δ. (ΓΚ). Βαρκοόλα πού Βοσπόρου κ. (ΟΜ). Λέσβιος, δ. (ΚΠ) Χάρη 'Αγαρη κ. (ΧΜ) Σικανωεία Αδού κ. (ΑΘ). Σκαπανεύς της Προόδου, δ. (ΑΑ).

Η Δίαπλασις άποδέχεται τους φίλους της: Ναύτην πού Αιγαίου και Πηγαίων ('Ασκήσεις για δημοσίευση δεν είναι τώρα δεκτές) διαβάστε τη δήλωση

κάτω άπ' τις 'Ασκήσεις πού σημερινό φυλλάδιου) 'Ανθισμένο Ζουμπούλι (εύχαριστώ πούλο) 'Μαγεμένο Νησί (από τα γνομικά σου θα δημοσιευθούν στη Σελίδα τμηματικώς τα καλύτερα) 'Αγία Τριαντάφυλλο κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ πού νέου 302ου διαγωνισμού Λύσεων. 'Ιδε προκήρυξη εις την σελ. 10. Οι λύσεις σ' ό φυλλάδιον τούτου δεκται άχρι τέλους Μαρτίου.

1. Λεξιγράφος
Πόλη της Θράκης, πός τη
Και γράφ' της δίπλα σύμφωνο
Θά ιδέης γυναίκα... έναρετη
—Σ' αυτό σε βρίσκω σύμφωνο;—
Πού, πρής Χριστού, είχε, έξες το,
Μεγάλον άνδρα έξαιρέτο.

2. Λογοποιητικές Λεξιγράφος
'Από τη Γραφή γυναίκα,
—Ότες ή Σόφρα, ουτε ή Ρεβέκκα—
Σε κεφάλι βάζει... ουρά,
Και να κάποια όροσειρά.

3. Στοιχειογράφος
Γίδα πού Μύθο πού άφθονα
Τά όρα μου σκορπίω
'Αν βγάλης ένα γράμμα μου,
Βιάσου πούλο, σκοτίζω.

4. Πυρπίς
+ = Φωνήεν
* * * = Επύρωμα
* * * * = Νήσος πού Αιγαίου
* * * * * = Το στρώνας για μου
* * * * * * = μνηστής. Γάλλος μυθογράφος. Οι σταυροί καθένας άργονυτής. Φιλοταλιτής

5. Κρυπτογραφικών
1 2 3 4 5 6 = Όροσειρά
2 1 5 1 3 4 6 = Νύμφη
3 1 2 5 1 = Κράτος Εθνοπαϊκόν.
4 2 3 4 5 1 = Πτωχεία
5 2 3 5 1 6 = Κράτος άσιτικόν.
6 1 2 5 6 = Έδλον.

Παροδίτης
8.—10. Μαγικό Γράμμα
Τη άναλλαγή ενός γράμματος εις έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλλου, κάνιντε το αυτό, να σχηματισθούν άνευ άναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

αίθος, ναός, άρμός, μονάς, αδός
Ζεύς της Δωδώνης

11. Διπλή Άκροστιχίς
Τά μεν άρχικά των κάτωθι έξομένων λέξεων άποτελούν άρχαίον κόλιν της Βοιωτίας, τά δε δεύτερα γράμματα άρχαίον αθηής ποιητήν:

1. Όμηρικος βασιλόπαις 2, Θεά των Σύρων και Φοινίκων 3, Πόλις 4, 'Αρτηρία 5, Κρότος έξής, βαρύς 6—Ποταμός της Γαλλίας 7, Μυθικός ιατρός θεοποιηθείς.

Δήλωση: — Η δημοσίευσις Ἀσκήσεων ἀπὸ τῶν Συλλογῶν τοῦ 1943 θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἀ' ἑξαμηνίαν τοῦ 1944. Τ' ἀποτελέσματα τῶν τρέχοντος Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων θὰ δημοσιευθῶν προσεχῶς. Πρὸ τῆς προκηρξέως τοῦ νέου, Ἀσκήσεις πρὸς δημοσίευσιν δὲν εἶναι δεκταί.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τῶν φύλλων 1, 2 καὶ 3 τοῦ 1943

1. Ἀνάξιος (ἀνοξ., ἴος). — 2. Σύμπαν (Σήμ, Πάν). — 3. Ρέα-ἔαρ. — 4. ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ 5. ΖΑΧΑΡΙΣ ΓΡΟΤΟΝ (Ἐξορία, χαρά, ΤΡΙΚΡΟΤΟΝ οἶα, ἴος, Σχί- ΑΚΜΑΔΑ (ζα). — 6-10. Διὰ ΝΟΡΜΑΝΔΙΑ τοῦ Υ: σκεῖος ΙΟΝΝΙΑ (καὶ σκύλος), μὲ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ (καὶ ὕαλος), ΟΟΙΟΟ (ἕλη, κούρος, μαθ- ΣΑΝΔΑΛΙΟΝ (Νελλος, ἌρΩν, Π(Σα), ὈπΗ, Λόφος, Ἐνικόσ, ὨδΝ, Νεἶπολις).

12. Ἰάσιον (ἰα, Σιών). — 13. Ὠά (Ω, Α). — 14. Τόρα - ὄρα. — 15. Νοῦς - πούς. 16. Θ ΤΙΣ ΧΑΒΡΗ ΔΑΡΕΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Ἄ-ακων, Ἀ-αύριον, Ἀ-φοβος, Σκόρος). — 19. ΕΥΤΥΧΙΑ (Ἐαλίς, Ὑγρός, Τάφος, Ὑστερα, Χαρά, Ἰδίος, Ἄρα). — 20. Οὐδὲν ἐν τῷ κῶ δ μὴ πρότερον ἐν τῇ αἰσθήσει. (οὐδ. ἐν ἐν, τόνο ὠμῆ προῖται, φον ἐν τι, ἐς θι ἐν).

21. Ταξί (τά, ξί). — 22. Σταῦρος τοῦ ρος. — 23. Ἡ ἴος, τὸ ἴον. 24. Α Α Κ Ν Ο Ρ Ν Ν Χ Ε Λ Ι Δ Ω Ν Τ Β Τ Κ Α Α Ι Σ Σ 25. ΑΦΓΑΝΙ- ΣΤΑΝ (Φαννί- τσα, γάτα, νιφός, Ἰάψφα, σταφίς, Τάναϊς [δ ἄων]). — 26-30. Διὰ τοῦ Θ: ἔδος, πάθος, ἤθος, τίθος, μύθος — 31. ΜΑΝ-ΔΒ = Μολὼν λαβὲ (ΑἰΜων, Βήλος, ΜἰΝος, μύλος ΒαΒέλ). — 32. Τὰ πάντα ματαιότης. — 33. Ὁ δρόσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπασίται εἰς αὐτόν ("Ὅσο ἴσον βόθρον, τό, πλ' εἰς ἴον, ἐν πε σύ, τέ, εἰς αψ τόν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

- [ΜΑ-1] **ΚΑΛΑΙΤΕΚΝΗΣ** Ἐδουλιόμηνος ὁ καινούριος χρόνος. Δισιδόξη, Ἀμοιβολία, Ἐδουχία, Κρουσταλλένια, Παλιὸ Βιολί, Ρόδη Ἀδωνίη, Ρόζα Αἶνα, Ψυχὴ τοῦ Ἀδσοῦς, Δισβάτης, Ἀντάρης, Νηρέας, Πιστοί Ρυθμοί. [ΜΑ-2] Σὲ ἔλους τοὺς φίλους Χρόνια πολλὰ Δ ΛΟΓΟΤΕΚΝΗΣ

[ΜΑ-3] **Μ**ὲ τὸν ἑορδακὸ διαπλασιακὸν χρόνον μου χαίρεται ἀπὸ τὸ περιθώριον τοῦς λοιποῦς πικραιμάχους. Ἔνα ὀμῆνος χαίρεται γιὰ τὴν Θεοσαλτικὴν. **ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΜΕΣ**

[ΜΑ-4] **Σ**ΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΟΞΑ-ΕΛΛΑΣ» Σὲ ἔλους χίλιες ἐλευθερίας εὐχῆς γιὰ τὸ 44. **ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΟΞΑ ΒΑΛΑΣ»** [ΜΑ-5] **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΓ' 586 ΔΙΑΙΩΝΙΣΜΟΥ**

Ἄν' τίς 27 ἀπαντήσεις ποβλαδα, τὰ τρία πρῶτα βραβεῖα ἀνήκουν στοὺς ἑξῆς: 1) Ἀσκησιότατο 2) Δισιδόξος 3) Ἀγριολούλουδα Οἱ ἄλλες ἀπαντήσεις, κολὸ καλῆς οἱ περισσώτερες, ἔρχονται κατόπιν. Πάντως τοῦς εὐχαριστῶ ἔλους. Στοὺς βραβευμένους ἔγραφα. Ἄς μοῦ ἀπαντήσουν στὴ ΜΓ'-446 διεύθυνση. **ΓΟΥΛΙΒΑΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ** [ΜΑ-6] **ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ»**

Στὶς 6 Νοεμβρίου ἐκδόρμη στὸν Κοκκιναρά. Στὶς 20 Νοεμβρίου ἡ 20ῃ «Συγκέντρωση-Σοφίτησ» μὲ θέμα «Ἐκπεραλι-σμός» καὶ εἰσηγήτρια τὴν κυρία Μαρία Πλακοκεφάλου. Τὴν εὐχαριστοῦμαι θερμὰ, καθὼς καὶ τοὺς κ. κ. Κατοίμηταλ καὶ Ἐλύτη κι' ἔλους ἔσοι παραβρέθησαν. Στὶς 5 Δεκεμβρίου Ψυχαγωγικὴ Συγκέντρωση μὲ θέμα τὸ Χινόπασο. Εὐχαριστοῦμαι τὸν Γκάλιος ποῦ ἔπαιξε πιάνο, καὶ τὴ Ρήγισσα Ἀνερούσα ποῦ ἀπάγγειλα. [ΜΑ-7] **Ε**ἵμαι παιδί πολὺ καλὸ καὶ τὴν καρδιά μου δὲ χαλῶ γιὰ πράγματα γελοῖα (ἀπόδειξις, Ἀγαπητοί, ἀπὸ τῆ ἀγγεῖλι). Ἔτσι λοιπὸν παρφίλτατοι σ'αὐτὲς τὲς τρεῖς ἀράδες εὐχομαι χρόνια μπόλικά σ'ἔλους τοὺς μετακῆδες **Μυστήριος** [ΜΑ-8] **Π**ληροφορὰ τοὺς ἀλληλογράφους μου δεῖ ἀπῆνω τὸ φευδώνυμον Ἀσπρο Ἀραπάκι καὶ πέρνω τὸ **Ἀετιδίος** [ΜΑ-9] **Ν**ίλς, χρόνια πολλὰ Ροζελάντια, Αἰδὲν Ἀριστεῦσιν [ΜΑ-10] **Δ**ΙΠΛΑΣΟΠΟΓΑ, ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΙ Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΡΗΝΗ **ΚΩ. ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΑΣ** [ΜΑ-11] **Ε**ΥΘΥΜΑ ΝΕΙΛΑΤΑ Χορός 23-12-43

— Διοργανώσασ Χριστουγεννιάτικο χορὸ. — Σαράντια καρσυριακόμηνος βεβαίωσιν ἐπιτυχία. — Τὰ ἑορδα διετέθησαν στὸν γενικὸ ἔρανο!!! Ὁ πρόεδρος ΓΙΩΡ. ΠΟΜΟΝΗΣ

[ΜΑ-12] **Μ**ὲ πολλὴ πίκρα παραίτημα ἀπὸ τὸ «Περισκόπιο». Πάντα ζῆμος θὰ μένει μέσα μου, ἀτραπιαρῆ θύμησῃ, τριῶν χιόνων ἄμορφη ζωή, γερμάτῃ ἀπὸ ἱριζέλιες ἀναλαμπῆς ἀγάπης. **ΝΙΑΣ τοῦ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΥ»** [ΜΑ-13] **Τ**ὸς πολλῆς, πολλῆς εὐχῆς ἀπ' τὴν καρδιά μου γιὰ τὶς γιορτῆς τοῦς στίς **Δευκοκαμῆλια, Μιράλλια Πέσση, καὶ στοὺς Δογοτέχνη, Νίλς, Αἰδὲν Ἀριστεῦσιν** (σχερὰ φορολογικῆ).

Συγχαρητήρια στοὺς Αἰδὲν Ἀριστεῦσιν, Δευκοκαμῆλια γιὰ τὴν ὄρατα Πενταθλο-νικῆ τους. Σ' ἔλους γιὰ τὸν Καινούργιο Χρόνο καλῆς εὐχῆς ὁ καὶ φέτος καινούργιος **ΝΤΙΝΟΣ ΖΗΡΩΤΗΣ** [ΜΑ-14] **Μ**ὴ λησμονεῖτε δεῖ ὁ πολυτιμότερος ἑθιγός δεῖ ἀνιγμὰ καὶ σταυροῦλεξά εἶναι τὸ Ἐγχειρίδιον Σταυροῦλεξων ποῦ περιέχει ἑξὸν ἀπὸ ὀδηγίας διὰ τὰ καλῶτερα σταυροῦλεξά, καὶ πίνακα θεῶν, ἡρώων, συγγραφέων, βασιλέων, φωτῶν, σπαρτηγῶν, ποιητῶν, νυμφῶν, ζώων, ἱατρῶν, πτηνῶν, φιλοσόφων, προφητῶν, ζωγράφων, κτλ. κτλ. Τὸν ἔχετε πλῆρη εἰς τὸ Ἐγχειρίδιον Σταυροῦλεξων ποῦ περιέχει ἐπὶ πλῆθον ὀδηγίας διὰ τὰ καλῶτερα σταυροῦλεξά. Δρ. 10.000. Διὰ τὴν πλάσιν τῶν Παιδῶν ἡ βιβλιοπωλ. Ἐλευθεροδάκη, Σαλιθέσου, Σιδάρη, ἡ γραφεῖται Κ. Κοκκιθήτην, Κλεωμένους 2. Ἀθήναι. [ΜΑ-15] **Αἰδὲν Ἀριστεῦσιν** ἔλος τίς εὐχῆς. **Ροζελάντια** [ΜΑ-16] **Κ**ερυνῆ μὴ ἐσχνῆς δεῖ αἱ Πρωτοπόροι εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα ΠΡΩΤΟΙ!!! **ΤΖΟ** **Πρό. δρος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ ΚΑΛΑΙΘ»** [ΜΑ-17] **Δ**έκατος χρόνος, δέκατος θερμὸς διαπλασιακὸς χαίρεται μὲς. — Ἐορκαριστῶ ἔλα καὶ παιδιὰ ποῦ γέμισαν μὲξέχαστας ἀναμνήσεις τὸν χρόνον ποῦ πέρασ.

ΕΑΝΘΟΣ ΠΗΘΟΤΗΣ (Ἐθῶμην Νεῖτων) [ΜΑ-18] **Δ**ιδῶ. Θερμὰ συλλυπητήρια γιὰ χάσινο ἀδερφῶ. (καθυστερημένη) **Ροζέτιος** [ΜΑ-19] **Α**γαπημένά μου Σπαρτιατόπουλα. Γιὰ τὸν καινούργιον χρόνον τὸ ποῦ θλιθερὸ γιὰ ἔλους μὲ κῆρια γιὰ τοὺς ἀγαπημένους μου Ἰρήνα, Ζερβομπάκου, Ἀνίτα Ἀλίκη, Νίκο Κωστή Πατράκο, Ἄννα Καρβόνη καὶ Κώστα Φικιῶρη, στέλνω τὰ ποῦ παρηγερὰ λόγια γιὰ τὸ χαρὸ τῶν δικῶν τους. Ὁ καινούργιος χρόνος δεῖ μὲς φέρει τὴν αἰθῆνα χαρῆς τῆς ἑθιγῆς. **ΝΙΚΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ** [ΜΑ-20] **Ε**ὐχομαι σ' ἔλο τὸ διαπλασιακὸν χρόνον πολλὰ, ἰδιαιτέρως **Ἀσκησιότατο, Ὀλίβα.**